

**TAKLIMAT MENGENAI
RANG UNDANG-UNDANG
AKTA INSTITUT TEKNOLOGI MARA
(PINDAAN) 2000**

&

Maklumat Tambahan

RAHSIA

Taklimat Mengenai

**RANG UNDANG-UNDANG
AKTA INSTITUT TEKNOLOGI MARA
(PINDAAN) 2000**

RAHSIA

Kandungan

1. Latarbelakang	4
2. Akta Institut Teknologi MARA (Pindaan) 1996 (Akta A964)	11
3. Akta Institut Teknologi MARA (Pindaan) 2000	12
4. Pilihan Penukaran	13
5. Alasan-Alasan Untuk Rang Undang-Undang Ini	15
6. Sifat-Sifat Asas Rang Undang-Undang	19
7. Soalan Untuk Diberi Kepada Penyokong	
7.1 Polisi Perpaduan Nasional	31
7.2 Kelayakan Kemasukan	32
7.3 Kakitangan Akademik Yang Berkelayakan	33
7.4 Kursus Kolej Bersekutu	34
7.5 "Mega Universiti"	35
7.6 Kejayaan dan Pencapaian	37
7.7 Arah Tuju dan Mutu Pendidikan di ITM	38

Lampiran

1. Peratusan Keahlian Kumpulan Ikhtisas Yang Berdaftar Mengikut Kumpulan Etnik, 1990 – 1998	39
2. IPTS – Enrolmen Pelajar Mengikut Kumpulan Etnik di IPTS, 1997	40
3. Bilangan Calon Yang Mendaftar Program Ijazah Pertama Mengikut IPTA, Aliran dan Kaum, Sesi Akademik 1998/1999	41

4. Program Lulusan SPM/SPMV Sesi Akademik 1998/1999 – Bilangan Calon Mendaftar Mengikut Kaum dan Program	42
5. Sektor Pekerjaan Permulaan Lulusan ITM	43
6. Jumlah Staf ITM	44
7. Bilangan Pelajar Sepenuh Masa (Enrolmen) Mengikut Agama	45
8. Bilangan Pelajar Islam/Bukan Islam Kemasukan Nov. 1999	46
9. IPTA – Enrolmen Pelajar IPTA Peringkat Ijazah Pada Tahun 1998/1999	47
10. IPTA – Enrolmen Pelajar IPTA Peringkat Diploma Pada Tahun 1998/1999	48
11. Kongress Ekonomi Bumiputera Malaysia, Kertas Kerja No. 5/1965	49

RANG UNDANG-UNDANG AKTA INSTITUT TEKNOLOGI MARA (PINDAAN) 2000

LATARBELAKANG

Akta Institut Teknologi MARA 1976 (Akta 173) dikanunkan hampir dua puluh tiga tahun dahulu untuk menyempurnakan matlamat menyediakan latihan profesional dan separa profesional untuk orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak pada peringkat pengurusan pertengahan dalam sektor swasta dan awam.

Keadaan di Institut Teknologi MARA sudah banyak berubah sejak 1976. Harapan dan keyakinan diri pelajar-pelajar masa kini telah banyak bertambah, terbukti melalui penglibatan mereka dalam pelbagai pertandingan pada peringkat kebangsaan dan mahupun antarabangsa. Mereka telah mencapai prestasi yang cemerlang dan setanding dengan pelajar-pelajar universiti lain. Misalnya, pelajar-pelajar undang-undang ITM telah beberapa kali mengatasi rakan-rakan seperjuangan mereka dari Universiti Malaya, Universiti Kebangsaan dan Universiti Islam Antarabangsa dalam pertandingan Moot.

Graduan-graduan ITM telah mencapai kedudukan yang tinggi dan berjaya menerajui pucuk pimpinan dalam pelbagai profesion. Ada juga Ahli-ahli Dewan yang mulia ini merupakan graduan ITM.

Kedudukan masa kini mereka dalam masyarakat membuktikan kejayaan ITM dalam mendidik dan melatih mereka untuk menghadapi cabaran-cabaran masyarakat.

Kepakaran akademik dan pentadbiran ITM telah meningkat tinggi. Program pembangunan staf selama tiga dekad telah menghasilkan ramai staf akademik dan profesional terlatih yang mempunyai kemampuan untuk melatih pelajar sehingga peringkat pendidikan tertinggi. Sehingga 16 Disember 1999, ITM mempunyai 2,746 staf akademik (tidak termasuk Pensyarah Kontrak, Sementara dan Jurulatih) dan 3,836 staf pentadbiran. Daripada jumlah ini, 1,935 ahli akademik atau 70.4% daripadanya, berkelulusan lepasan ijazah, iaitu 1,698 lulusan Sarjana, dan 189 mempunyai Ph.D. Pada masa yang sama 159 orang sedang melanjutkan pengajian peringkat Ph.D. dan 225 orang peringkat Sarjana.

Ramai pensyarah ITM dilantik sebagai Pemeriksa Luar untuk IPT-IPT yang lain, serta ada juga yang terlibat dalam khidmat perundingan pada peringkat kebangsaan dan juga antarabangsa. Beberapa orang staf ITM dipinjamkan (seconded) ke universiti-universiti tempatan yang lain. Ada juga pensyarah-pensyarah ITM yang dilantik sebagai Profesor Adjunct atau Profesor Kehormat di universiti-universiti luar negara.

Bersesuaian dengan perkembangan industri masa kini, keperluan 'pekerja berilmu' (knowledge workers) perlu diberi perhatian. Ini

boleh dilakukan melalui program pendidikan berterusan pada pelbagai peringkat pengajian, termasuk peringkat ijazah. Selain daripada itu, harapan dan cita-cita pelajar serta lulusan ITM turut meningkat. Mereka tidak lagi berpuashati setakat mengisi kedudukan peringkat pengurusan pertengahan dalam sektor swasta dan awam. Lebih daripada itu, mereka mengharapkan ITM dapat menyediakan kemudahan pendidikan bagi melayakkan mereka mencapai kedudukan yang lebih tinggi dalam sektor perdagangan dan perindustrian. Perkembangan yang sihat ini perlu diberi sokongan padu. Ianya akan disebut sebagai suatu cabaran bagi membuktikan bahawa ITM akan terus menempa kejayaan dalam menyemarakkan kesedaran Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak dalam memenuhi harapan dan cita-cita.

Bagi memenuhi harapan dan menggunakan kepakaran yang sentiasa ditingkatkan, pengurusan ITM mendapati matlamat institusi ITM perlu diperluaskan. Dari masa ke masa, program peringkat profesional dan ijazah dilancarkan. Penawaran program peringkat ijazah telah bermula sejak tahun 1960an dan sehingga Januari 2000, 51.5% daripada 188 kursus ijazah dan diploma yang dijalankan di ITM diiktiraf sama ada setaraf dengan ijazah am atau ijazah kepujian mahupun lepasan ijazah.

Peringkat Kursus	Bilangan
Matrikulasi	3
Pra Diploma	4
Sijil	13
Diploma	71
Sarjana Muda Am	3
Profesional/Luaran	6
Sarjana Muda Kepujian	66
Diploma Lepas Ijazah	2
Sarjana	12
Kedoktoran	8
	$\left. \begin{array}{l} 3 \\ 4 \\ 13 \\ 71 \\ 3 \\ 6 \\ 66 \\ 2 \\ 12 \\ 8 \end{array} \right\} \frac{97}{188} = 51.5\%$
	188

Kesemua kursus di atas diiktiraf oleh Kementerian Pendidikan berdasarkan kriteria-kriteria berikut:

- Kelayakan kemasukan
- Tempoh masa kursus
- Isi kandungan kursus
- Sistem Pemeriksa Luar dari dalam dan luar negara yang menetapkan piawaian yang tinggi.
- Staf yang berkelulusan
- Kemudahan yang mencukupi
- Pengiktirafan oleh badan-badan profesional berkaitan.

Walau bagaimanapun, program diploma akan terus menjadi teras kegiatan akademik. Tidak kurang daripada 71.5% enrolmen sepenuh masa ITM masa kini adalah pelajar peringkat diploma dan sijil. Sijil dan Diploma merupakan “gateway” untuk memasuki kursus-kursus ijazah di ITM dan IPT-IPT lain dalam dan luar negara.

Peluang pendidikan ITM diperluaskan melalui penubuhan kampus-kampus cawangan di setiap negeri, program berkembar, usahasama, pengajian luar kampus, pendidikan jarak jauh, kolej bersekutu dan juga program pembelajaran fleksibel.

Kegiatan akademik diperluaskan merangkumi program peringkat antarabangsa yang melibatkan penawaran kursus di Indonesia. Program sedemikian akan dipertingkatkan melalui peruntukan pindaan Akta 173 (Seksyen 9(1) Akta 173).

Sejak ditubuhkan ITM mempunyai kursus pengajian bersesama atau bersama-sama, secara bergabung atau secara usahasama dengan beberapa institusi di luar negara seperti:

UNITED KINGDOM

1. Cardiff University
2. Chartered Institute of Transport, U.K.
3. City University, London

RAHSIA

4. De Monfort University, Leicester
5. Ealing Technical College
6. Glasgow Caledonian University
7. Scottish Knowledge, PLC
8. Staffordshire University
9. University of Birmingham
10. University of London
11. University of Sterling

AUSTRALIA

1. Curtin University of Technology, Perth
2. Edith Cowan University
3. University of Victoria

UNITED STATES OF AMERICA

1. Ohio University
2. University of Kentucky
3. University of Missouri

CANADA

1. British Columbia Institute of Technology
2. Southern Alberta Institute of Technology

IRELAND

Irish Management Institute

GERMANY

State of Badenwurttemberg

JAPAN

Nagoya University

REPUBLIC OF CHINA

Beijing Foreign Studies University

INDONESIA

Institut Teknologi Bandung

TURKEY

University of Sakarya

UAE

Ajman University for Science & Technology, UAE

Hubungan ITM dengan universiti-universiti luar yang terjalin melalui usaha-usaha kerjasama memungkinkan ITM memperoleh perspektif dan pengiktirafan antarabangsa. Pensyarah-pensyarahnya juga turut menimba pengalaman yang bermanfaat semasa bekerja dengan professor luar. Mutu akademik juga diperakui oleh pakar-pakar universiti-universiti antarabangsa.

AKTA INSTITUT TEKNOLOGI MARA (PINDAAN) 1996
(AKTA A964)

Pada awal 1995, cadangan untuk memperbadankan (menyusun semula struktur) institusi pendidikan tinggi, termasuk ITM, diluluskan oleh kabinet. Bagi melaksanakan cadangan ini dan untuk menggabungkan beberapa perubahan kepada struktur akademik dan pentadbiran ITM, beberapa pindaan perundangan Kanun-Kanun ITM yang berkaitan telah diluluskan oleh Parlimen Malaysia pada 1996 melalui Akta Institut Teknologi MARA (Pindaan) 1996 (Akta A964).

Akta ini telah memberi ITM semua kuasa dan struktur sebagai sebuah Universiti, meliputi perkara-perkara berikut:

- kuasa menganugerahkan ijazah hingga ke peringkat Ph.D. (Seksyen 4(1)(b) Akta 173).
- menubuhkan sebuah Senat (Seksyen 16A, Akta 173).
- mengubah Majlis Institut menjadi Lembaga Pengarah Institut (Seksyen 13, Akta 173).
- mewujudkan jawatan-jawatan Profesor, Profesor Madya dan sebagainya. (Seksyen 2, Akta 173).
- kuasa-kuasa Korporat dan Komersial sejajar dengan Akta Universiti dan Kolej Universiti (Seksyen 4A, Akta 173).

Pada 26.8.99 Y.A.B. Perdana Menteri telah mengumumkan kepada rakyat keputusan Kerajaan menaikkan taraf ITM menjadi sebuah Universiti dengan nama Universiti Teknologi MARA.

AKTA INSTITUT TEKNOLOGI MARA (PINDAAN) 2000

Kenaikan taraf ITM kepada Universiti memerlukan pindaan-pindaan utama yang berikut:

- (a) Menukar nama Institut Teknologi MARA kepada Universiti Teknologi MARA
- (b) Mewujudkan jawatan-jawatan Canselor dan Pro Canselor
- (c) Menukar nama jawatan Rektor kepada Naib Canselor
- (d) Penubuhan Universiti adalah bersesuaian dengan Perkara 153 Perlembagaan Persekutuan.

PILIHAN PENUKARAN

Terdapat tiga pilihan kepada penukaran status ITM untuk menjadi sebuah Universiti:

1. Mewujudkan sebuah Universiti baru di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti (AUKU).
2. Menggubal Akta baru, Akta Universiti Teknologi MARA 2000.
3. Pindaan kepada Akta yang sedia ada – Akta Institut Teknologi MARA 1976.

Setelah diteliti dan dihalusi, Kerajaan bersetuju bahawa pilihan ketiga adalah yang terbaik dan paling sesuai setelah mengambil kira faktor-faktor berikut:

1. Institut Teknologi MARA ditubuhkan pada tahun 1976 dibawah Akta Institut Teknologi MARA 1976 (Akta 173). Institut ini ditadbirkan oleh:
  - Akta Institut Teknologi MARA 1976 (Akta 173)
  - Kaedah-Kaedah Institut Teknologi MARA (Tatatertib Kakitangan) 1991

- Akta Institusi-Institusi Pelajaran (Tatatertib Pelajar-Pelajar) 1976
  - Kaedah-Kaedah Institusi Pelajaran (Tatatertib Pelajar-Pelajar) 1976
2. Undang-Undang ITM yang sedia ada telah memenuhi tujuannya. Oleh yang demikian ITM agak keberatan untuk menerima suatu badan undang-undang yang baru kerana ia akan mengganggu prosiding-prosiding undang-undang dan pentadbiran yang menanti dan ia juga memerlukan pegawai-pegawai undang-undang dan pentadbiran dilatih semula.
  3. IPTA bukan hanya ditadbir oleh AUKU sahaja. Selain daripada AUKU terdapat Akta Universiti Malaya, Akta Politeknik Ungku Omar 1974, Akta Institusi-Institusi Pelajaran (Tatatertib) 1976 (Akta 174) dan 83 buah perundangan subsidiari.

Setiap Universiti mempunyai perundangan subsidiarinya tersendiri. Contohnya, Universiti Utara Malaysia mempunyai 14 perundangan subsidiarinya tersendiri.

Oleh yang demikian, adalah wajar ITM terus menggunakan undang-undang yang sedia ada dengan dilakukan beberapa pindaan.

ALASAN-ALASAN UNTUK RANG UNDANG-UNDANG INI

Asas pertimbangan Kerajaan memutuskan untuk menaikkan taraf ITM adalah seperti berikut:

1. **Pada hakikatnya ITM telah beroperasi sebagai sebuah Universiti sejak lulusnya Akta Institut Teknologi MARA (Pindaan) 1996 (Akta A964).** Akta itu telah memberi ITM semua kuasa dan struktur seperti yang terkandung dalam Akta Universiti dan Kolej Universiti:
  - kuasa menganugerahkan ijazah-ijazah hingga ke peringkat Ph.D. (Seksyen 4(1)(b) Akta 173).
  - menubuhkan sebuah Senat (Seksyen 16A, Akta 173).
  - mengubah Majlis Institut menjadi Lembaga Pengarah Institut (Seksyen 13, Akta 173).
  - mewujudkan jawatan-jawatan Profesor, Profesor Madya dan sebagainya (Seksyen 2, Akta 173).
  - kuasa-kuasa Korporat dan komersial sejajar dengan Akta Universiti dan Kolej Universiti (Seksyen 4A, Akta 173).

2. **Penukaran nama Institut Teknologi MARA kepada Universiti Teknologi MARA ialah suatu tanda pengiktirafan Kerajaan terhadap penerusan proses evolusi dan perkembangan institut untuk menempah lebih banyak kejayaan pada masa akan datang.**
3. **Program-program pembangunan kakitangan akademik ITM telah menghasilkan tenaga pakar yang mampu melatih pelajar-pelajarnya mencapai tahap pendidikan tertinggi .**

Kekuatan tenaga staf akademik terbukti berdasarkan fakta-fakta berikut:

- Kakitangan akademik seramai 2,746 (tidak termasuk Pensyarah Kontrak, Sementara dan Jurulatih)
- 189 kakitangan mempunyai Ph.D.
- 1,698 berkelulusan Sarjana
- 4 orang memiliki Diploma Lulusan Ijazah
- 44 orang kakitangan berkelulusan Profesional
- 831 ahli akademik mempunyai Ijazah Sarjana Muda
- 159 staf sedang melanjutkan pengajian peringkat Ph.D. dan 225 orang peringkat Sarjana
- Ramai daripada pensyarah-pensyarah dilantik sebagai Pemeriksa Luar untuk IPT-IPT yang lain.

- Ramai terlibat dalam khidmat perundingan di peringkat kebangsaan dan antarabangsa.

4. Kuasa akademik yang luas

- 188 kursus di pelbagai bidang.
- Sistem pembelajaran pelbagai – Sepenuh Masa, Separuh Masa, Pengajian Luar Kampus, Pendidikan Jarak Jauh, Pembelajaran Fleksibel berdasarkan IT.

5. Kursus Peringkat Ijazah

- 51.5% daripada 188 kursusnya diiktiraf setaraf dengan Ijazah

6. ITM ialah institusi pengajian tinggi terbesar di negara ini

- Enrolmen : 74,809
- Kampus Cawangan : 12 (tidak termasuk Kampus Induk)
- Kampus Kota : 5

7. Pengiktirafan dari Kementerian Pendidikan

8. Pengiktirafan dari Badan-Badan Profesional

9. Pengalaman Luas (43 tahun)

10. **Hubungan Industri**
11. **Alumni (142,519)**
12. Selari dengan polisi kerajaan menaikkan taraf politeknik-politeknik dan kolej-kolej perguruan lain, maka sudah wajarlah institusi pendidikan tinggi terbesar negara ini dinaikkan juga tarafnya.
13. Di kalangan IPT-IPT yang ada, ITM ialah perintis kepada penubuhan:
  - Kampus-Kampus Cawangan
  - Kursus-kursus Seni Lukis dan Seni Reka, Perhotelan dan Pelancongan, Teknologi Maklumat, Undang-Undang dan Sebaran Am.
  - Program-Program Berkembar
  - Kursus-kursus Profesional sepenuh masa untuk mereka yang sedang bekerja.
  - Program Pendidikan Jarak Jauh
  - Kampus Kota

SIFAT-SIFAT ASAS RANG UNDANG-UNDANG

Rang Undang-Undang Institut Teknologi MARA (Pindaan) 2000 mempunyai 27 Fasal.

Fasal 1 mengandungi tajuk ringkas dan tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan. Akta yang dicadangkan diberi tarikh kuat kuasa secara dikebelakangan kepada 26 Ogos 1999.

Akta ini berkuatkuasa secara dibelakangan kerana:

- Pada 26 Ogos 1999 Y.A.B. Perdana Menteri telah mengisytiharkan keputusan kerajaan untuk menukar ITM kepada Universiti.
- Dalam membuat persediaan terhadap status barunya, Institut ini telah mengambil pelbagai langkah pentadbiran, membuat perlantikan baru serta membelanjakan sejumlah wang tertentu. Menguatkuasakan undang-undang secara dikebelakangan dapat mengesahkan langkah-langkah yang telah dilaksanakan pada masa perantaraan iaitu di antara 26 Ogos 1999 sehingga Akta ini diluluskan.
- Terdapat contoh terdahulu penguatkuasaan undang-undang secara kebelakangan. Perintah Universiti Putra Malaysia ditandatangani

pada Julai 26, 1997 tetapi ia telah dikuatkuasakan secara kebelakangan pada April 3, 1997.

Fasal 2 bertujuan untuk mentakrifkan istilah “tarikh permulaan kuat kuasa” yang bererti tarikh Akta yang dicadangkan akan mula berkuat kuasa.

Fasal 3 dan 4 membawa perubahan nama Institut dan juga membuat pindaan am kepada Akta 173 dengan menggantikan perkataan “INSTITUT” dengan perkataan “UNIVERSITI”. Dengan pindaan ini, Akta 173 sekarang akan bernama “Akta Universiti Teknologi MARA 1976”.

Fasal 5 bertujuan untuk memberi kesan kepada perubahan nama Institut. Institut sekarang akan dikenali sebagai “Universiti Teknologi MARA”. Fasal ini juga memperuntukkan bahawa kuasa, hak, keistimewaan, tanggungan, kewajipan dan obligasi Institut, dan prosiding undang-undang oleh atau terhadap Institut, tidak akan terjejas dengan perubahan nama Institut.

Fasal 6 adalah susulan. Tujuannya untuk memperuntukkan bahawa segala tanggungan yang sedia ada yang dilakukan oleh Institut boleh dikuatkuasakan terhadap Universiti.

Fasal 7 hingga 12 adalah untuk kesinambungan.

Fasal 7 memperkatakan peletakhakan tanah, harta dan aset Institut pada Universiti.

Fasal 8 bertujuan untuk mengadakan peruntukan bagi pemindahan wang dan harta daripada Kumpulan Wang Institut Teknologi MARA kepada Kumpulan Wang Universiti Teknologi MARA. Pemindahan yang serupa juga diperuntukkan berhubung dengan wang yang terkandung dalam kumpulan wang rizab atau mana-mana kumpulan wang lain Institut. Ini ialah klaus terbitan.

Fasal 9 memperuntukkan bahawa Cawangan, Kampus, Sekolah dan Pusat Institut hendaklah, pada tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan, disifatkan sebagai Cawangan, Kampus, Sekolah dan Pusat Universiti. Ini juga suatu klaus terbitan.

Fasal 10 bertujuan untuk memperuntukkan bahawa pada tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan, Lembaga Pengarah Institut dan Senat Institut, yang diwujudkan melalui Akta A964 pada tahun 1996, hendaklah disifatkan sebagai Lembaga Pengarah dan Senat Universiti.

Fasal 11 bertujuan untuk memastikan penerusan perkhidmatan kakitangan, ejen dan orang lain yang dilantik atau diambil kerja oleh Institut dengan Universiti dari tarikh Akta yang dicadangkan ini mula berkuatkuasa. Sub fasal (1) melindungi kakitangan yang sedia ada. Terma dan syarat perkhidmatan mereka tidak boleh kurang baiknya

daripada terma dan syarat perkhidmatan sebelum tarikh permulaan kuatkuasa. Sub fasal (2) menyatakan bahawa mereka hendaklah diberikan suatu pilihan sama ada terus tertakluk kepada syarat perkhidmatan yang sedia ada atau tertakluk kepada syarat-syarat yang baru.

Melalui **fasal 12**, semua pelajar Institut disifatkan sebagai pelajar Universiti yang mengikuti kursus pengajian yang sama seperti yang diikuti oleh mereka sebelum tarikh permulaan kuat kuasa Akta yang dicadangkan.

Fasal 13 memperkatakan perubahan daripada Rektor kepada Naib Canselor. Sebutan mengenai Rektor Institut sekarang akan disifatkan sebagai sebutan mengenai Naib Canselor Universiti.

Fasal ini juga memperkatakan kuasa, hak, keistimewaan, tanggungan, kewajipan atau obligasi Rektor, dan prosiding undang-undang oleh atau terhadapnya, yang tidak terjejas dengan perubahan nama jawatan itu. Fasal ini juga bertujuan untuk memperuntukkan bahawa segala tanggungan yang sedia ada yang dilakukan oleh Rektor boleh dikuatkuasakan terhadap Naib Canselor.

Fasal 14 bertujuan untuk memasukkan seksyen baru 1A ke dalam Akta 173 untuk memperuntukkan bahawa penubuhan Universiti adalah menurut dan mengikut Perkara 153 Perlembagaan Persekutuan.

- Perkara 153 ialah berkenaan kedudukan istimewa orang-orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak. Ianya merupakan sebahagian daripada polisi-polisi tindakan afirmatif yang telah memelihara keamanan serta keharmonian kaum negara ini, ia juga menggalakkan kewujudan keadilan sosial.
- Sub fasal (1) Perkara 153 menyatakan bahawa:
“Adalah menjadi tanggungjawab Yang di-Pertuan Agong memelihara kedudukan istimewa orang-orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak...”.
- Yang di-Pertuan Agong hendaklah menjalankan tugas-tugasnya mengikut apa-apa cara sebagaimana yang perlu untuk memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak: Perkara 153(2).
- Dibawah Perkara 153(2) Yang di-Pertuan Agong juga dikehendaki menentukan perizaban bagi orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak dengan suatu kadar yang difikirkan patut oleh Baginda mengenai biasiswa, bantuan dan lain-lain keistimewaan pelajaran, latihan dan kemudahan khas.
- Perkara 153(2) diperkukuhkan lagi oleh Perkara 153(8A) yang telah ditambah ke dalam Perlembagaan pada tahun 1971.

- Perkara 153(8A) Perlembagaan Persekutuan menyatakan sekiranya di sesebuah universiti terdapat keadaan dimana bilangan tempat yang ditawarkan adalah kurang daripada bilangan calon yang berkelayakan maka adalah sah dari sisi undang-undang dimana Yang di-pertuan Agong boleh memberi arahan memerlukan supaya peruntukan dibuat bagi menjamin tempat untuk orang Melayu dan natif Sabah dan Sarawak **dengan kadar yang difikirkan patut oleh Yang di-Pertuan Agong.**

Seperti ahli-ahli yang mulia Dewan ini sedia maklum, disebabkan oleh keadaan dan kemiskinan, kaum Bumiputera masih lagi ketinggalan di dalam pelbagai profesion.

Profesion	1998	
	Bumiputera %	Bukan Bumiputera %
Arkitek	28.7	71.3
Pelukis Pelan Bangunan	38.8	61.2
Siswazah Arkitek	55.6	44.4
Akauntan	15.2	84.8
Jurutera	42.1	57.9
Doktor Gigi	29.1	70.9
Doktor	35.8	64.2
Doktor Veterinar	40.8	59.2
Juruukur	46.6	53.4
Peguam	30.9	69.1

Sumber: Jabatan Perangkaan Negara

Ia adalah suatu keputusan kerajaan untuk mewujudkan keadilan sosial dan penyusunan semula masyarakat, maka itu UiTM adalah untuk Melayu dan natif dari Sabah dan Sarawak. Terdapat beberapa sebab mendesak untuk polisi ini. Antaranya ialah:

- Kaum Bumiputera masih ketinggalan dalam profesion-profesion utama.

- Jumlah pemohon Bumiputera ke ITM jauh melebihi jumlah tempat yang ditawarkan.

Walaupun bagaimanapun, Kerajaan masih berusaha untuk mengembangkan peluang pelajaran untuk bukan Melayu dan bukan Bumiputera. Inilah sebabnya ditubuhkan universiti-universiti baru, membenarkan penubuhan universiti-universiti swasta, dan meluluskan program berkembar untuk sektor swasta. Bagi tujuan yang sama, mereka yang menuntut di semua IPTS adalah layak untuk mendapatkan bantuan pinjaman tabung PTPTN.

Fasal 15 mengandungi beberapa tafsiran baru. Fasal ini bertujuan untuk meminda seksyen 2 Akta 173 untuk memasukkan takrif baru dan untuk meminda takrif tertentu yang digunakan dalam Akta 173, antara yang lebih penting adalah seperti yang berikut:

- a. takrif “persatuan alumni” yang merujuk kepada persatuan alumni yang ditubuhkan di bawah seksyen 16B yang dicadangkan;
- b. takrif “Canselor” sebagai Ketua Universiti;
- c. takrif “pelajar” untuk merangkumi pelajar-pelajar pengajian jarak jauh dan pelajar-pelajar yang mengikuti kursus pengajian yang dijalankan oleh Universiti tidak di kampusnya tetapi di tempat-tempat di luar kampus; dan
- d. takrif “Naib Canselor” untuk menggambarkan perubahan nama jawatan Rektor.

Fasal 16 bertujuan untuk meminda seksyen 3 Akta 173 untuk memasukkan Canselor, Pro-Canselor dan Senat sebagai sebahagian daripada pertubuhan perbadanan, iaitu Universiti.

Fasal 17 bertujuan untuk memasukkan seksyen baru 3A ke dalam Akta 173 untuk menyatakan dengan khusus bahawa Akta Universiti dan Kolej Universiti (AUKU) 1971 tidak akan digunakan bagi Universiti Teknologi MARA.

- Sejak ditubuhkan pada tahun 1976, ITM dibenarkan mempunyai undang-undangnya sendiri.
- Kerajaan telah bersetuju membenarkan ITM mengekalkan undang-undang asalnya supaya dapat mengelakkan sebarang gangguan kepada pentadbiran dan undang-undang universiti baru ini.
- Walaupun Kementerian Pendidikan lebih cenderung kepada keseragaman undang-undang utama untuk semua IPTA, tetapi Kerajaan juga sedar bahawa setiap universiti mempunyai perundangan kecilnya.
- Dengan demikian, tidak menjadi suatu kesalahan untuk membenarkan ITM terus menggunakan undang-undangnya yang telah memenuhi matlamat dan tujuannya selama 23 tahun yang lalu.

Fasal 18(a) bertujuan untuk meminda perenggan 4(1)(d) Akta 173 untuk menghentikan kuasa Universiti untuk mendirikan, melengkapkan dan menyenggarakan perpustakaan, dewan kuliah, asrama dan bangunan lain di luar negara. Fasal ini cuba menjadikan Akta ITM sama dengan AUKU.

Fasal ini juga bertujuan untuk meminda perenggan 4(1)(e) Akta 173 bagi membolehkan Universiti mengurniakan fellowship, biasiswa, dan sebagainya; berkenaan dengan pendidikan dan latihan yang diadakan tidak sahaja di Universiti tetapi dari atau oleh Universiti.

Fasal 19 bertujuan untuk meminda seksyen 7 Akta 173 yang berbangkit daripada pindaan yang dibuat kepada perenggan 4(1)(d) dan fasal 18.

Fasal 20 bertujuan untuk meminda seksyen 13 Akta 173 bagi maksud penjelasan.

Fasal 21 bertujuan untuk meminda seksyen 16A Akta 173 untuk memasukkan subseksyen baru (5A) bagi membolehkan Timbalan Naib Canselor mempengerusikan apa-apa mesyuarat Senat semasa ketiadaan Naib Canselor.

Fasal 22 bertujuan untuk memasukkan seksyen baru 16B ke dalam Akta 173. Seksyen baru ini memperkatakan penubuhan persatuan

alumni. Penubuhan mana-mana Persatuan Alumni adalah tertakluk kepada kelulusan Lembaga Pengarah.

Fasal 23 bertujuan untuk memasukkan dua seksyen baru ke dalam Akta 173, iaitu seksyen 19A dan 19B. Seksyen 19A memperuntukkan bahawa Canselor Universiti ialah Yang di-Pertuan Agong manakala seksyen 19B memperkatakan pelantikan Pro-Canselor.

Cadangan ini berdasarkan dua pertimbangan:

- ITM mempunyai kampus di setiap negeri. Maka amat sesuai jika Yang di-Pertuan Agong, yang merupakan simbol perpaduan negara dan rakyat untuk mempengerusi Konvokesyen Universiti.
- Di bawah Perkara 153, Perlembagaan Persekutuan, Yang di-Pertuan Agong ialah pelindung dan pembela kedudukan istimewa orang-orang Melayu dan natif Sabah dan Sarawak. Peranan ini sungguh layak dan sesuai dengan *raison d'être* kewujudan ITM.

Fasal 24 bertujuan untuk meminda seksyen 20 Akta 173 untuk memperuntukkan bahawa mana-mana orang yang layak dan sesuai sama ada dari dalam atau luar Universiti boleh dilantik sebagai Timbalan Naib Canselor. Fasal ini juga bertujuan untuk memperuntukkan bahawa semasa ketiadaan Naib Canselor, seorang

Timbalan Naib Canselor yang dinamakan oleh Menteri hendaklah menjalankan fungsi Naib Canselor.

Fasal 25 bertujuan untuk memasukkan seksyen baru 29B ke dalam Akta 173 untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berhubungan dengan konvokesyen.

Fasal 26 bertujuan untuk memastikan bahawa semua perbuatan dan benda yang dilakukan dalam menjangkakan bahawa Akta yang dicadangkan ini akan diperbuat akan disifatkan telah diberi kuasa oleh Akta yang dicadangkan.

Fasal 27 bertujuan untuk membenarkan Menteri membetulkan apa-apa anomali dalam Akta yang dicadangkan melalui perintah. Kuasa ini hanya boleh dijalankan dalam tempoh dua tahun dari tarikh Akta ini disiarkan.

**SOALAN-SOALAN
DIBERI KEPADA PENYOKONG**

7.1 Kementerian sendiri telah bertindak menentang polisi sendiri yang menggalakkan integrasi kaum melalui kediaman di asrama dan bilik kuliah disemua IPT kerana tidak melaksanakan konsep integrasi kaum di ITM.

Jawapan

Perpaduan nasional adalah suatu matlamat penting. Matlamat ini boleh tercapai melalui berbagai cara.

Konsep integrasi kaum ini mesti dilihat daripada perspektif yang lebih luas, termasuk membabitkan integrasi antara penduduk di Semenanjung dengan Sabah dan Sarawak.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, selain daripada pelajar Melayu, ITM juga mempunyai pelajar daripada pelbagai kaum.

Integrasi di kalangan pelbagai kaum dilaksanakan di ITM melalui pelbagai aktiviti seperti:

- Di kampus-kampus cawangan di Semenanjung, peratus pelajar-pelajar tempatan (yang berasal dari negeri tersebut) adalah 45%. Manakala 55% adalah terdiri dari pelajar-pelajar yang datang dari negeri-negeri lain termasuk Sabah dan Sarawak.
- Di kampus Sabah, peratus pelajar-pelajar tempatan adalah 93% dan 7% pelajar-pelajar lagi datang dari negeri-negeri lain.
- Di kampus Sarawak, peratus pelajar-pelajar tempatan adalah 86% dan 14% pelajar-pelajar lagi datang dari negeri-negeri lain.
- Di kampus Kelantan, peratus pelajar-pelajar tempatan adalah 64% dan 36% pelajar-pelajar lagi datang dari negeri-negeri lain.

Sementara itu, tenaga pengajar ITM terdiri daripada pelbagai kaum dengan 460 kakitangan akademiknya terdiri dari golongan bukan Melayu.

7.2 Apabila ITM dinaikkan taraf universiti adakah kelayakan kemasukan pelajar dipertingkatkan?

Jawapan:

Dasar Kementerian mengenai kemasukan ke universiti adalah terpakai untuk semua IPTA termasuk ITM.

Harus diingati bahawa, ITM mempunyai kursus-kursus dari Matrikulasi menjangkau hingga Ph.D. Pemohon-pemohon yang kurang berkelayakan untuk memasuki program ijazah mungkin pula layak untuk mengikuti kursus Diploma, Sijil, Pra-Diploma atau kursus Matrikulasi.

Prestasi dan pencapaian yang baik semasa mengikuti kursus-kursus tersebut merupakan peluang meningkat masuk ke program profesional dan program ijazah.

7.3 Adakah ITM mempunyai kakitangan akademik yang berkelayakan untuk mengendalikan kursus pada peringkat universiti?

Jawapan:

- a. ITM telah menawarkan kursus peringkat sarjana muda dan profesional sejak tahun 1960an dan pada masa ini menawarkan 66 kursus pada peringkat sarjana muda, 12 kursus sarjana, lapan kursus kedoktoran, enam kursus profesional dan tiga kursus sarjana muda am. ITM mempunyai kakitangan akademik cukup berpengalaman untuk mengendalikan kursus pada peringkat tinggi.
- b. Terdapat 189 kakitangan berkelulusan Ph.D. dan 1,698 berkelulusan peringkat sarjana. Seramai 159 sedang melanjutkan pengajian di peringkat Ph.D. dan 225 pada peringkat sarjana.
- c. ITM kini mempunyai 2,746 para akademik (tidak termasuk pensyarah kontrak, sementara dan juruatih). Daripada jumlah ini seramai 1,935 atau 70.4% para akademik berkelulusan pasca siswazah iaitu 1,698 berkelulusan sarjana dan 189 mempunyai Ph.D.
- d. Ramai daripada pensyarah ITM dilantik sebagai pemeriksa luar. Tidak kurang juga yang terlibat dalam perundingan di peringkat kebangsaan dan antarabangsa. Selain itu ada antara pensyarah-pensyarah ITM yang dilantik sebagai Professor Adjunct atau Professor Kehormat di universiti-universiti di luar negara.

7.4 Berapakah bilangan kursus kolej bersekutu yang telah diluluskan oleh ITM? Apakah langkah-langkah yang diambil untuk memastikan program kolej bersekutu berkualiti?

Jawapan:

- a. Sehingga Ogos 1999 terdapat 22 kolej bersekutu di bawah program kerjasama ITM dengan IPT swasta.
- b. Bilangan kursus yang ditawarkan oleh kolej bersekutu ialah 16, iaitu dua kursus sarjana muda; 10 kursus diploma, satu kursus sijil; tiga kursus persediaan (pra-perdagangan, pra-sains, pra-perakaunan)
- c. Jumlah pelajar ialah 5,663.
- d. Untuk mengawal kualiti, ITM mempunyai proses kawalan dan pemantauan yang ketat dari segi memenuhi keperluan kurikulum dan silibus, pengajaran, peperiksaan, pemeriksaan kertas jawapan dan kerja kursus, peralatan dan kemudahan pembelajaran dan kelayakan dan pengalaman kakitangan akademik kolej bersekutu. Kakitangan ITM melawat kolej bersekutu dari semasa ke semasa.

7.5 Cadangan untuk menukar ITM mejadi “Mega University” adalah sesuatu yang bukan sahaja menggembirakan tetapi juga membimbangkan.

Adakah ITM mempunyai bilik kuliah, dewan makan, asrama, kemudahan sukan, perpustakaan serta kakitangan akademik dan pentadbiran untuk mencapai cita-cita menjadi sebuah universiti mega?

Jawapan :

ITM mempunyai perancangan jangka pendek dan jangka panjang dalam membuat persiapan-persiapan untuk menjadi sebuah universiti mega. Antara infrastruktur kolej yang sedang dilaksanakan:

- Sebuah asrama yang boleh menampung 7000 pelajar sedang dibina.
- Membina asrama-asrama tambahan (RM504 juta)
  - Peratus tinggal di dalam 49.41%
  - Peratus tinggal di luar kampus 50.59%
- Pembangunan fizikal untuk tujuan akademik – Rm 321 juta.
- Pembangunan fizikal untuk tujuan pentadbiran – RM 20.8 juta.
- Pembangunan fizikal untuk tujuan pembangunan – RM 337 juta.

ITM telah bersedia dengan pembangunan pelbagai kemudahan fizikal dan kemudahan asas termasuk bilik kuliah, asrama, perpustakaan, kemudahan sukan dan rekreasi dan sebagainya bagi menjadi universiti mega.

Diantara projek-projek fizikal yang sedang dalam peringkat pembangunan adalah seperti pembinaan beberapa bangunan tertentu di ITM Shah Alam seperti Kompleks Kejuruteraan, bangunan baru fakulti-fakulti seperti Sebaran Am, Pengajian Maklumat serta Pentadbiran dan Undang-undang serta beberapa pembangunan fizikal di kampus-kampus cawangan.

Daripada sudut tenaga kerja pula, buat masa ini ITM mempunyai kakitangan akademik yang mencukupi iaitu seramai **2,746** (tidak termasuk Pensyarah Kontrak, Sementara dan Jurulatih).

Daripada jumlah ini, 70.4% mempunyai kelulusan pada peringkat ijazah lanjutan, iaitu **189** memiliki Ph.D. dan **1,698** pensyarah berkelulusan Sarjana.

Manakala seramai 159 pensyarah sedang melanjutkan pengajian peringkat Ph.D. dan 225 lagi pada peringkat Sarjana.

Kakitangan pentadbiran juga adalah mencukupi iaitu keseluruhan sistem pentadbiran berada pada nisbah akademik dengan pentadbiran pada kadar 1:1:18.

7.6 Sejauhmanakah kejayaan dan pencapaian lulusan ITM?

Jawapan :

Sehingga November 1999 ITM telah mengeluarkan sebanyak **142,519** lulusan. Kajian Tinjauan Penempatan Pertama Lulusan ITM Tahun 1999 menunjukkan bahawa lebih 60% lulusan telah berjaya mendapatkan pekerjaan di sektor swasta.

Ramai lulusannya yang telah berjaya menyandang pelbagai jawatan tertinggi di sektor korporat dan syarikat-syarikat yang tersenarai di Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL) dan tidak kurang juga yang telah menjadi usahawan yang berjaya dengan cemerlang.

7.7 Adakah terdapat sistem pengawasan terhadap arah tuju dan mutu pendidikan di ITM?

Jawapan :

- Arah tuju dan mutu pendidikan ITM sentiasa di bawah pengawasan Majlis Pendidikan Tinggi Negara (MPTN) yang turut mengawasi kesemua IPT awam dan swasta di negara ini.
- Pada masa yang sama ITM juga turut mengalu-alukan kehadiran Lembaga Akreditasi Negara (LAN) untuk tujuan mengawal mutu pendidikan di ITM.
- Daripada sudut dalaman pula, sistem 'Governance' yang dilaksanakan hasil daripada pindaan akta yang lepas dapat menjamin ITM dapat berdaya maju dan terus membangun di bawah pengawasan sebuah Lembaga Pengarah yang dilantik sendiri oleh Menteri Pendidikan.
- Kesemua aspek sesuatu program akademik diteliti dan dinilai oleh berbagai badan profesyenal sebelum ianya diiktiraf.
- Semua hal ehwal akademik diawasi oleh Bahagian Hal Ehwal Akademik Universiti.
- Setiap Fakulti mempunyai Lembaga Penasihat Luar.
- Hampir kesemua kursus mempunyai pemeriksa luar untuk mengulas kertas-kertas jawapan.
- Akhir sekali, pasaran gunatenaga manusia yang menjamin mutu dan kebertanggungjawaban.

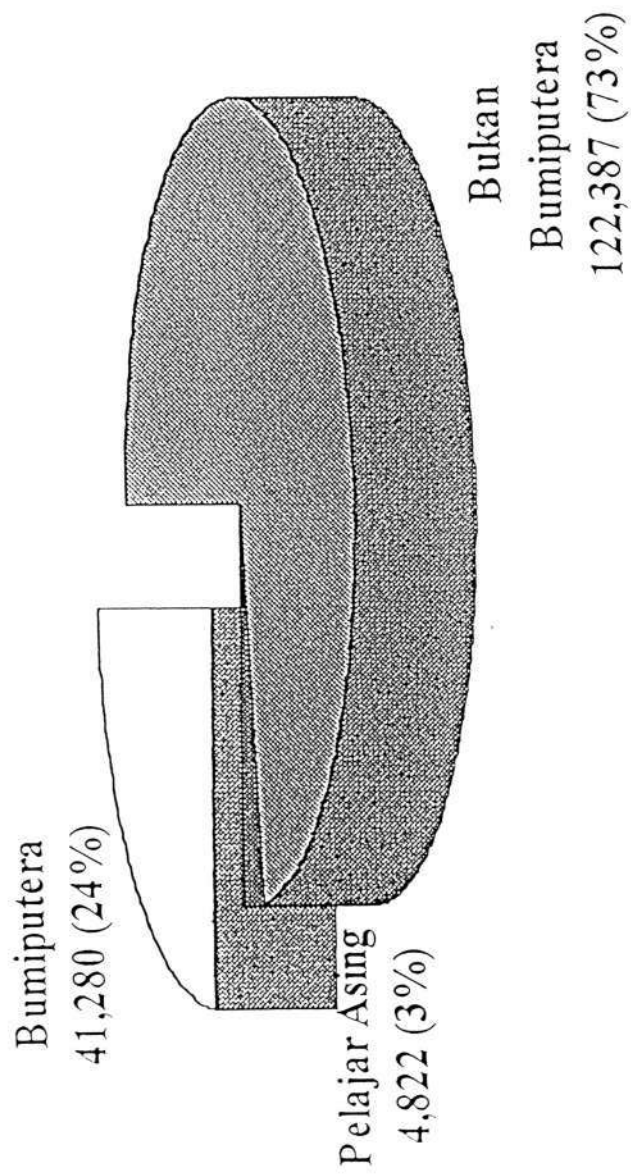
Peratusan Keahlian Kumpulan Ikhtisas Yang Berdaftar
Mengikut Kumpulan Etnik, 1990 - 1998

Profesion	1990		1995		1998	
	Bumiputera	Bukan Bumiputera	Bumiputera	Bukan Bumiputera	Bumiputera	Bukan Bumiputera
Arkitek	23.6	76.4	27.6	72.4	28.7	71.3
Pelukis Pelan Bangunan	33.2	66.8	33.1	66.9	38.8	61.2
Siswazah Arkitek	55.7	44.3	52.0	48.0	55.6	44.4
Akauntan	11.0	89.0	16.1	83.9	15.2	84.8
Jurutera	36.1	63.9	36.5	63.5	42.1	57.9
Doktor Gigi	26.6	73.4	31.7	68.3	29.1	70.9
Doktor	27.8	72.2	33.4	66.6	35.8	64.2
Doktor Veterinar	33.6	66.4	40.2	59.8	40.8	59.2
Juruukur	43.9	56.1	46.3	53.7	46.6	53.4
Peguam	30.1	69.9	28.8	71.2	30.9	69.1

Sumber : Jabatan Perangkaan Negara

A : INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI SWASTA (IPTS)

Rajah 1 : Enrolmen Pelajar Mengikut Kumpulan Etnik di Institusi Pendidikan Tinggi Swasta (IPTS), 1997

Sumber: Jabatan Pendidikan Swasta, Kementerian Pendidikan, Malaysia, 1999

BILANGAN CALON YANG MENDAFTAR PROGRAM IJAZAH PERTAMA
MENGIKUT IPTA, ALIRAN DAN KAUM
SESI AKADEMIK 1998/99

IPTA	SASTERA			SAINS			JUMLAH BESAR
	BUMI	BBUMI	JUM	BUMI	BBUMI	JUM	
UM	1,951	988	2,939	1,101	1,088	2,189	5,128
USM	768	680	1448	1,497	863	2,360	3,808
UKM	1,749	835	2,584	1,931	792	2,723	5,307
UPM	2,138	915	3,053	2,022	1,485	3,507	6,560
UTM	-	-	-	418	96	514	514
UUM	3,659	755	4,414	-	-	-	4,414
UNIMAS	308	98	406	284	143	427	833
UMS	406	196	602	534	180	714	1,316
UPSI	282	20	302	37	8	45	347
UiTM	902	-	902	1,279	-	1,279	2,181
ITTHO	-	-	-	88	34	122	122
KUT	218	89	307	155	84	239	546
JUMLAH	12,381	4576	16,957	9,346	4,773	14,119	31,076

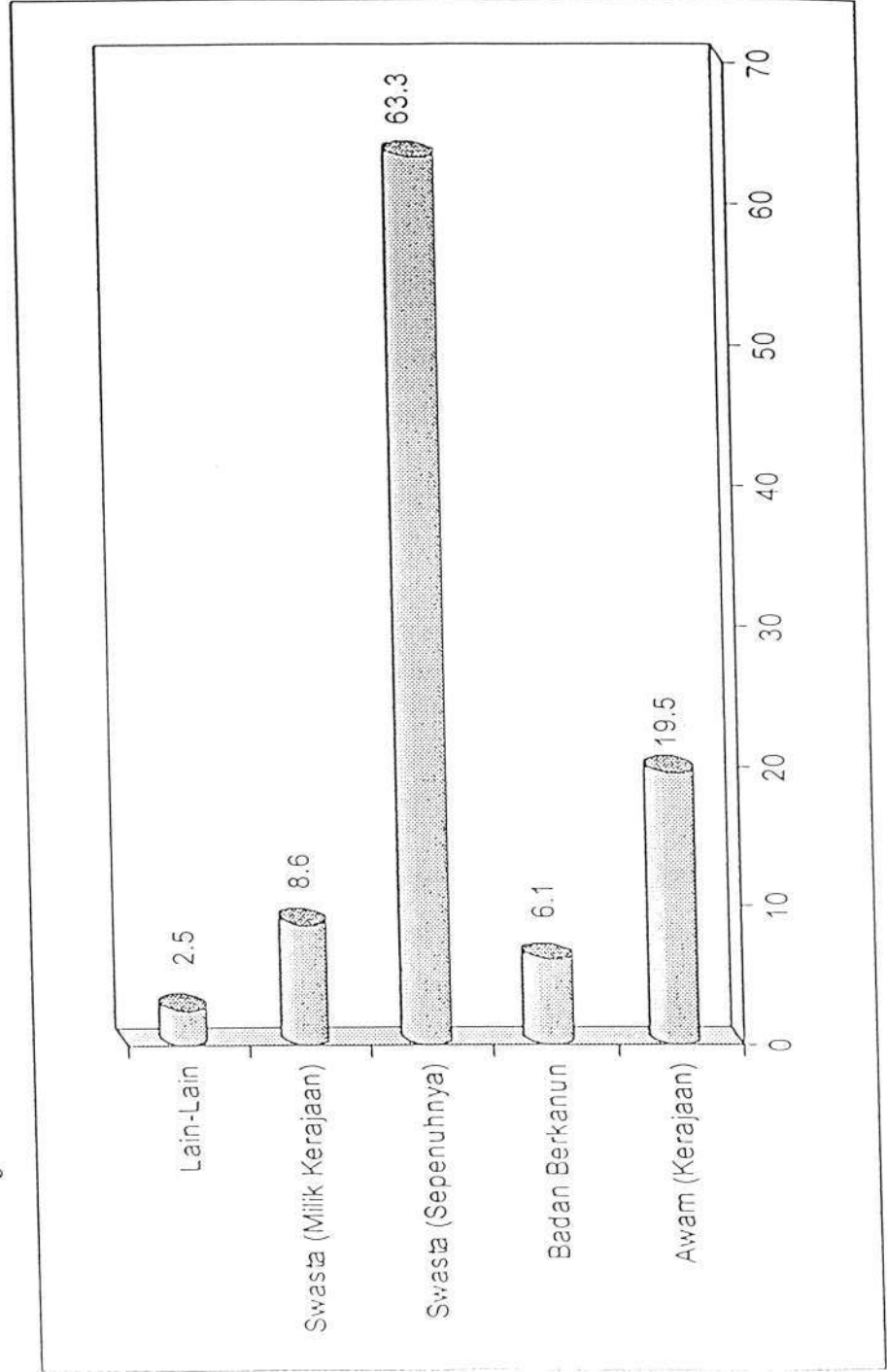
DIKEMASKINI PADA 29 DISEMBER 1999
BILANGAN DAFTAR KAUM/DISK 7/SHEET 2

PROGRAM LEPASAN SPM/SPMV SESI AKADEMIK 1998/99
BILANGAN CALON MENDAFTAR MENGIKUT KAUM DAN PROGRAM

BHGIAN	IPTA/	BUMIPUTERA						BUKAN BUMIPUTERA						JUMLAH BESAR
		Matrik	Diploma	Integrasi	Ijazah	JUMLAH	Matrik	Diploma	Integrasi	Ijazah	JUMLAH			
UM		2,484				2,484								2,484
USM		2,026	223			2,249	12	58					70	2,319
UKM		3,313				3,313								3,313
UPM(Serdang)		5,017	1,012			6,029		101					101	6,130
UPM(Terengganu)		419	132			551		12					12	563
UTM			1,698	891	2,425	5,014		157	103	1,158			1,418	6,432
UUM		2,456				2,456								2,456
UIAM		2,600				2,600								2,600
UNIMAS		383				383								383
UMS		977				977								977
ITM			646		8,315	8,961								8,961
ITTHO			182		610	792		21		225		246		1,038
BIASISWA		247				247								247
JUMLAH:		19,922	3,893	891	11,350	36,056	12	349	103	1,383		1,847		37,903

Dikemaskini pada 29.12.99

Rajah 9 : Sektor Pekerjaan Permulaan Lulusan UiTM

Sumber : Kajian Tinjauan Penempatan Pertama Para Lulusan UiTM, 1999

JUMLAH STAF UiTM (3 Februari 2000)

Pentadbiran	3,836
-------------	-------

Akademik (termasuk 160 orang Jurulatih)	3,339
---	-------

Jumlah:	7,175
----------------	--------------

Pensyarah	=	3,179
-----------	---	-------

Melayu	2,719	=	85.53%
--------	-------	---	--------

Cina	218	=	6.86%
------	-----	---	-------

India	131	=	4.12%
-------	-----	---	-------

Lain-lain	111	=	3.49%
-----------	-----	---	-------

Bilangan Pelajar Sepenuh Masa (Enrolman) Mengikut Agama

LOKALITI	TIADA KOD	ISLAM	BUKAN ISLAM	TOTAL
SEMENANJUNG MALAYSIA	43	49457	934	50434
SABAH	2	1484	508	1994
SARAWAK	5	1857	988	2850
Jumlah	50	52798	2430	55278

Bilangan Pelajar Sepenuh Masa (Enrolman) Mengikut Agama

LOKALITI	TIADA KOD(%)	ISLAM(%)	BUKAN ISLAM(%)	TOTAL
SEMENANJUNG MALAYSIA	0.09	98.06	1.85	100
SABAH	0.10	74.42	25.48	100
SARAWAK	0.18	65.16	34.67	100
Jumlah	0.09	95.51	4.40	100

Jumlah Pelajar Sepenuh Masa

LOKALITI	JUMLAH	%
SEMENANJUNG MALAYSIA	50391	93.86
SABAH	1992	3.9
SARAWAK	2845	1.86
TIADA KOD	50	0.36
	55278	100

Bilangan Pelajar Islam/Bukan Islam Kemasukan Nov 1999

LOKALITI	TIADA KOD	ISLAM	BUKAN ISLAM	TOTAL
SEMENANJUNG MALAYSIA	35	9917	32	9984
SABAH	2	265	109	376
SARAWAK	0	105	74	179
Jumlah	37	10287	215	10539

Peratusan Pelajar Islam/Bukan Islam Kemasukan Nov 1999

LOKALITI	TIADA KOD(%)	ISLAM(%)	BUKAN ISLAM(%)	TOTAL
SEMENANJUNG MALAYSIA	0.35	99.32	0.32	100%
SABAH	0.53	70.47	28.98	100%
SARAWAK	0	58.65	41.34	100%
Jumlah	0.35	97.6	2.04	100%

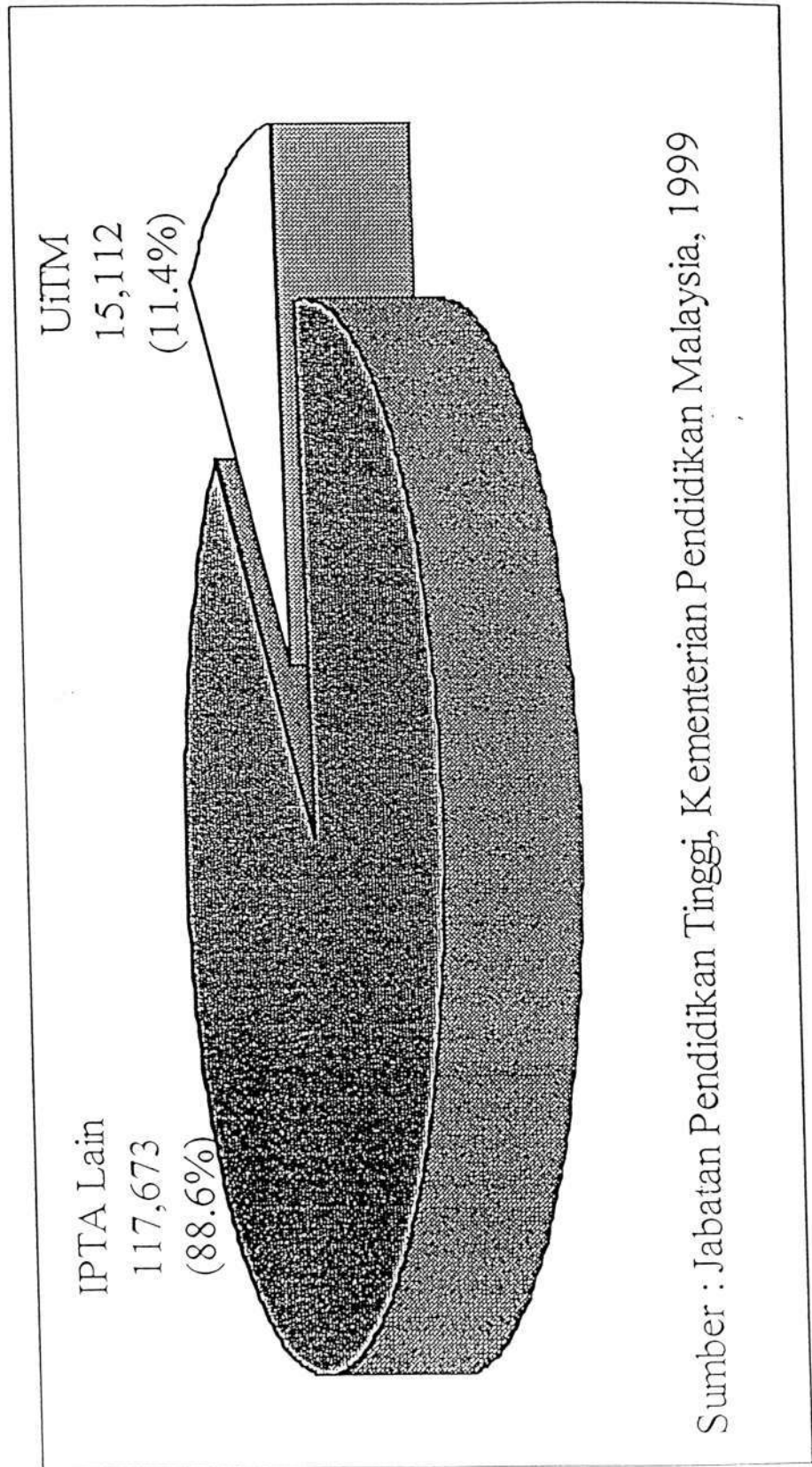
Jumlah Pelajar Kemasukan Nov 1999

LOKALITI	JUMLAH	%
SEMENANJUNG MALAYSIA	9031	93.86
SABAH	376	3.9
SARAWAK	179	1.86
TIADA KOD	35	0.36
	9621	100

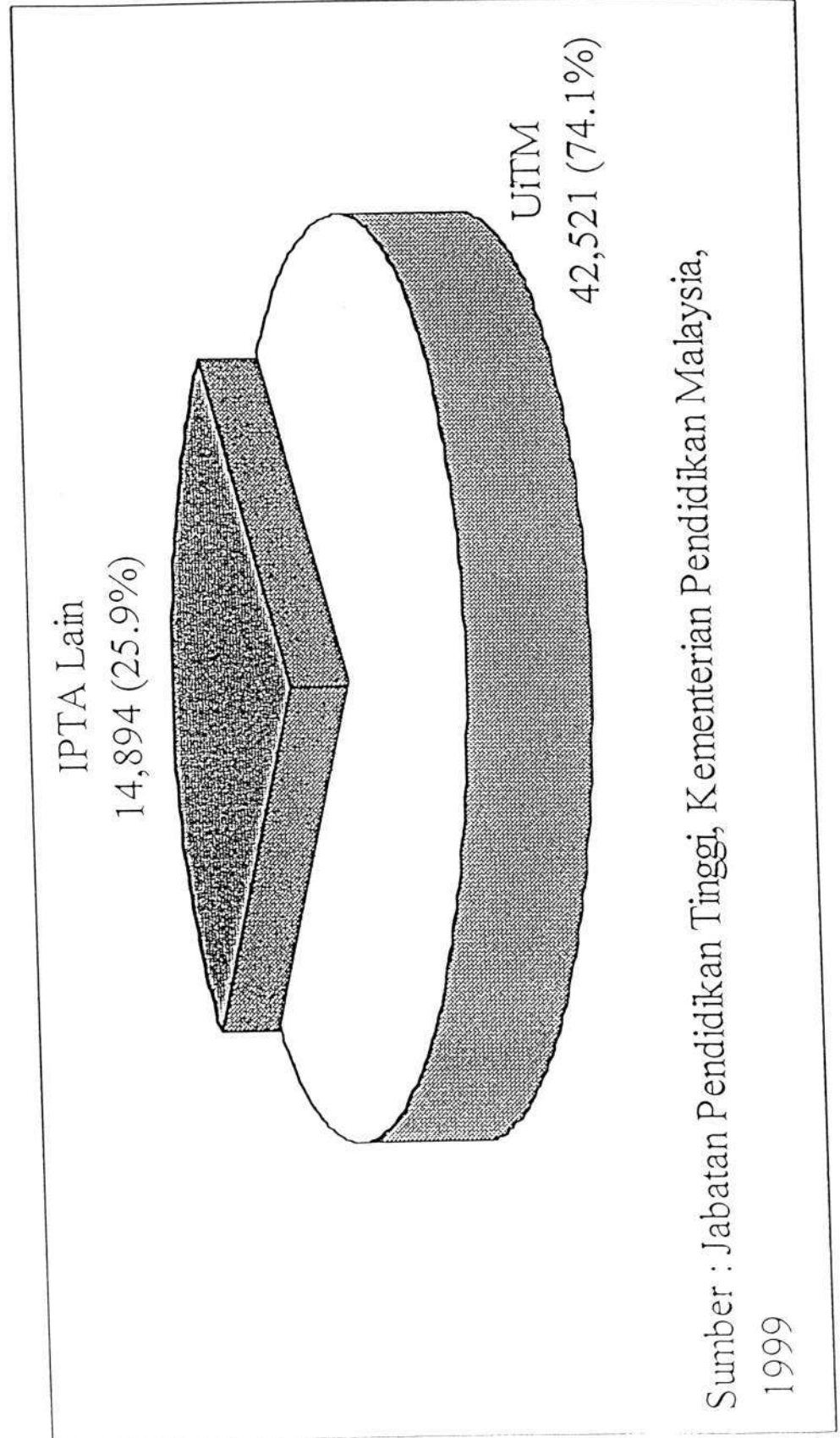
C: INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI AWAM (IPTA)

Rajah 6 : Enrolmen Pelajar IPTA Peringkat Ijazah Pada Tahun 1998/99

Sumber : Jabatan Pendidikan Tinggi, Kementerian Pendidikan Malaysia, 1999

Rajah 7 : Enrolmen Pelajar IPTA Peringkat Diploma Pada Tahun 1998/99

Sumber : Jabatan Pendidikan Tinggi, Kementerian Pendidikan Malaysia, 1999

KONGRES
EKONOMI
BUMIPUTERA
MALAYSIA

KERTAS KERJA
NO. 5/1/65

KUALA LUMPUR
5, 6 & 7 JUN 1965

KONGGRES EKONOMI BUMIPUTRA
MALAYSIA

RESOLUSI

Kuala Lumpur,
5, 6 dan 7 Jan. 1963

RESOLUSI
KONGRES EKONOMI
BUMIPUTRA MALAYSIA

Kertas Kerja No. 5/1/65

KERTAS KERJA MENGENAI LATEHAN

KERTAS KERJA MENGENAI LATEHAN

PENDAHULUAN

Tujuan yang utama maka Kertas Kerja ini di-sediakan ia-lah supaya dapat kita bersama² membahath dan membincangkan soal² yang berkaitan dengan kursus² latehan yang mesti di-beri kepada orang² Bumiputra untuk membolehkan mereka mengambil bahagian dalam bidang perniagaan dan perusabaan dengan cergas dan maju-nya.

2. Kertas Kerja ini ada-lah menumpukan pandangan-nya kepada rancangan² latehan untuk jangka waktu yang pendek, yang, kalau di-laksanakan dapat mengeluarkan hasil-nya sa-belum tahun 1969 dan hasil tersebut pula akan dapat di-nikmati dengan lebeh banyak lagi tiap² tahun sa-lepas itu. Kertas Kerja ini tidak menhadangkan apa² rancangan untuk jangka waktu yang panjang kerana soal itu ada-lah di-luar tujuan-nya yang utama, walhal rancangan² tersebut telah pun berada di-dalam perhatian Kementerian Pelajaran Malaysia dalam usaha-nya merencanakan sistem pelajaran Negara.

3. Chara² latehan yang di-chadangkan dalam Kertas Kerja ini ada-lah chara² yang boleh memberikan kepandaian² dan keutuban² kepada sa-banyak² orang Bumiputra dengan menitikberatkan mutu dan darjat-nya supaya kepandaian² yang telah di-chapai itu akan mendapat nilai dan barga yang setimpal dalam dunia perniagaan dan perusabaan.

4. Dengan kerana masa tersangat singkat dan dengan kerana kekurangan bahan² yang di-kehendaki, maka tersangat-lah susah hendak di-ketahui dari permulaan lagi berapa-kah pekerja² dan orang² yang pandai dari golongan umat Malaysia am-nya, yang di-kehendaki dalam tiap² perkhidmatan. Dengan sebab itu, maka teramat susah lagi untuk di-ketahui berapa-kah orang² Bumiputra sahaja, umpama-nya, yang di-kehendaki bekerja pada sa-suatu tempat peniagaan dan perusabaan atau dalam sa-suatu perkhidmatan, pada tiap² tahun. Sistem ekonomi Negara kita ia-lah sistem bebas dan sa-siapa pun bebas berlumba² naik ka-atas dan bebas mencari kerja apa sahaja dan di-mana sahaja. Oleh yang demikian susah-lah sekali hendak di-bayangkan, lebeh² lagi hendak di-tentukan, berapa-kah banyak-nya bilangan pekerja dalam tiap² lapangan dan perkhidmatan yang patut di-pepohi oleh orang² Bumiputra.

5. Walau bagaimana pun dalam usaha menyediakan Kertas Kerja ini, beberapa perkara yang berkaitan dengan kedudukan penduduk² Bumiputra dalam Malaysia ini tidak boleh di-lupakan, umpama-nya:

- (a) Salah satu perkara yang mesti di-ingat ia-lah bahawa ra'ayat Bumiputra semakin sa-bari semakin bertambah bilangan-nya, dan orang² Bumiputra yang dewasa dan berkehendakkan berbagai pekerjaan, ada-lah semakin bertambah tiap² tahun sampai 50 peratus banyak-nya dari tahun² yang sudah.
- (b) Dalam kalangan penduduk² Bumiputra, yang banyak sekali bilangan-nya ia-lah orang² yang muda di-bawah 25 tahun.
- (c) Dalam Negara kita Malaysia banyak terdapat kemiskinan dan penganggoran, lebeh² lagi di-Utara dan Timor Malaya dan di-luar bandar di-Serawak dan Sabah di-mana di-dapati kebanyakan dari penduduk-nya terkandung daripada orang² Bumiputra.

BENTOK KURSUS² LATEHAN

6. Boleh di-katakan kebanyakan daripada cerdak-pandai Bumiputra senantiasa berkhidmat dengan Kerajaan dan sedikit sekali yang berkecimpung dalam bidang perniagaan dan perusabaan. Tetapi walau pun kebanyakan-nya dapat bekerja

dengan Kerajaan, banyak juga lagi tempat¹ yang kosong dalam jabatan² Kerajaan yang tidak dapat di-penuhi oleh orang³ Bumiputra kerana kekurangan bilangan. Oleh yang demikian sangat-lah tipis harapan untuk mendapat orang³ Bumiputra yang cerdas-pandai untuk berkhidmat dan bekerja dalam bidang perniagaan dan perusabaan dengan banyak-nya. Maka ini bermakna bahawa rancangan² pelajaran dan pendidikan yang sedang berjalan dengan elok-nya di-bawah kelolaan RIDA itu mestilah di-beri tempat yang istimewa dan dititikberatkan lebih² lagi dalam usaha-nya mengeluarkan anak² Bumiputra yang berkecukupan, dan berkebolehan dalam dunia perniagaan dan perusabaan.

7. Kursus latihan yang di-chadangkan dalam Kertas Kerja ini ada-lah di-bahagikan kepada empat bahagian yang kasar:

(a) *Kursus Perniagaan*—

- (i) Cara susunan dan pentadbiran perniagaan yang kecil².
- (ii) Ilmu perniagaan secara peringkat umum dan rendah sebagai Juru Trengkuz dan lain² kursus.
- (iii) Kursus "professional" seperti Akauntan, "Secretary" dan lain² lagi.

(b) *Ilmu Pengelolaan sa-suatu Perusahaan, sa-umpama*—

- (i) Pengelolaan Kilang.
- (ii) Pengelolaan Boroh.
- (iii) Pengelolaan Pengangkutan.
- (iv) Pengelolaan Hotel.
- (v) Pengelolaan Perchetakan.
- (vi) Pengelolaan Kilang Papan.

(c) *Kursus Teknikal*—

Kepandaian sebagai "Technician" dalam

- (i) Perusahaan Membena Bangunan².
- (ii) Perusahaan Perchetakan.
- (iii) Perusahaan Pengangkutan.
- (iv) Perusahaan Kayu Balak.
- (v) Perusahaan Kilang Papan.
- (vi) Perusahaan Membaiki Kereta.
- (vii) Perusahaan Membaiki Radio dan Televisyen.
- (viii) dan lain² perusahaan.

(d) *Pelajaran Tinggi*—

- (i) Doktor.
- (ii) Doktor Gigi.
- (iii) Peguam.
- (iv) Jurutera.
- (v) Arkitek.
- (vi) Pengelolaan Ladang Besar.
- (vii) "Scientist".
- (viii) Ekonomis.
- (ix) "Bankers".
- (x) "Actuaries".
- (xi) Akauntan.
- (xii) Pegawai Kanan Insuran.
- (xiii) Pegawai Kanan Perkapalan.
- (xiv) Pegawai Kanan Import dan Export.
- (xv) Pakar² Pertanian.
- (xvi) Guru² Bertauliah.
- (xvii) "Technologist".

KURSUS PERNIAGAAN

8. Untuk membolehkan orang² Bumiputra mengambil bahagian dengan cergas dan maju-nya dalam bidang perniagaan dan perusahaan, maka Kerajaan mesti-lah mengadakan kemudahan² dengan banyak-nya untuk membolehkan pemuda pemudi Bumiputra mendapat kepandaian dalam serba-serbi ilmu perniagaan dan perdagangan. Dan untuk mengeluarkan pemuda pemudi tersebut dengan banyak-nya, dalam masa empat hingga lima tahun yang akan datang, maka di-shorkan supaya Dewan Latihan RIDA yang berada di-Petaling Jaya itu dapat di-perbesarkan lagi dengan sa-chepat mungkin, supaya Dewan tersebut boleh mengeluarkan pemuda pemudi yang berkelulusan sa-banyak dua ratus orang dalam tahun pertama dan kedua, dan supaya angka tersebut dapat di-lipat gandakan sa-puluh kali lagi tiap² tahun dari tahun ketiga dan sa-terus-nya.

PELAJARAN PERNIAGAAN YANG BERTAULIAH

9. Ada-lah di-shorkan bahawa kursus latihan yang sedang di-jalankan sekarang dengan elok-nya di-Dewan Latihan RIDA mesti-lah di-teruskan untuk mengeluarkan Bumiputra yang bertauliah dalam ilmu perniagaan dan perusahaan. Kursus tersebut memakan masa tiga tahun dan meliputi pelajaran² seperti:

- (a) "Industrial Accounting" (untuk peperiksaan Institute of Cost and Works Accountants);
- (b) Ilmu pentadbiran syarikat² yang akan mengeluarkan tauliah "Chartered Institute of Secretaries" dan "The Corporation of Secretaries";
- (c) Ilmu Pengendalian Perniagaan dan Perusahaan sampai mendapat "Diploma of Management Studies".

Tiap² kursus tersebut itu adalah di-buka kepada tiap² penuntut yang berkelulusan Sekolah Menengah yang umur-nya di-bawah 25 tahun.

PELAJARAN PERNIAGAAN 'AM.

10. Dalam syarikat² dan gudang² dan juga dalam pejabat² Kerajaan banyak kaki-tangan² yang di-khendaki yang mempunyai kepandaian seperti Juru Terengkas, Juru Taip, Kerani Menjaga Buku Kira² dan Kerani Odil. Pada masa sekarang Dewan Latihan RIDA di-Petaling Jaya ada mengadakan kursus terengkas kepada anak² Bumiputra dan kebanyakan dari anak Bumiputra yang belajar dalam hal ini ada-lah mereka² yang tidak dapat hendak menyambungkan pelajaran-nya dengan lebih tinggi lagi.

11. Oleh yang demikian ada-lah di-shorkan supaya Dewan Latihan itu memperluaskan lagi bahagian latihan ini supaya dengan lebih banyak lagi anak² Bumiputra yang akan mendapat kursus dalam ilmu perniagaan dan perusahaan di-bahagian rendah seperti ilmu "accountancy", "economics", undang² perniagaan dan lain² lagi. Dan satu bahagian khas hendak-lah juga di-adakan untuk mengajar orang² Bumiputra yang berhasrat hendak membuka kedai² dan perniagaan² kecil. Dalam kursus itu ilmu pengetahuan hendak-lah di-beri dengan clara² bagaimana hendak memula, menyusun dan menadbirkan perniagaan² dan perusahaan² kecil.

DEWAN LATEHAN RIDA

12. Sa-kira-nya soal yang di-sebutkan di-atas itu dapat di-laksanakan, dan Dewan Latihan di-Petaling Jaya itu dapat di-perbesarkan lagi dalam masa sa-singkat-nya, maka tentu sekali Dewan Latihan tersebut akan dapat mengeluarkan orang² Bumiputra yang berkebolehan dan yang mempunyai ilmu perniagaan dan perusahaan yang rendah dan sederhana dan yang bermutu dan yang bertauliah dan yang dapat berkecimpung dalam bidang perniagaan dan perusahaan dalam serba serbi-nya baik puo dalam bidang perniagaan kecil dan sederhana atau puo dalam bidang banking, insuran, import dan export, perkapalan, stock exchange dan lain² lagi.

13. Sebagai langkah pertama Dewan Latihan di-Petaling Jaya itu hendaklah di-perbesarkan terlebih dahulu. Maka apabila Dewan itu sudah mendapat kemajuan yang pesat dan dari pengalaman-nya maka Kerajaan hendaklah pula mengadakan beberapa buah Dewan² Latihan di-tempat² lain di-seluruh Malaysia untuk memberi pelajaran perniagaan bahagian rendah sahaja.

14. Usaha² mesti-lah di-pergiatkan lagi untuk menggalakkan anak² Bumiputra belajar ilmu perniagaan dan perusahaan di-Dewan Latihan dengan menunjukkan serta membayangkan keuntungan² yang telah dan yang boleh di-chapai oleh mereka² yang berkelulusan dari Dewan Latihan RIDA.

15. Penerangan² hendaklah di-perluaskan lagi sampai segala ra'ayat Bumiputra tahu dan kenal akan ada-nya Dewan Latihan dan akan usaha²-nya untuk mengeluarkan anak² Bumiputra yang berkelulusan dalam ilmu perniagaan dan perusahaan; dan Kerajaan hendaklah juga mengadakan biasiswa dengan lebih banyak lagi daripada yang ada sekarang untuk membolehkan anak² Bumiputra datang belajar di-Dewan Latihan RIDA dengan ramai-nya, lebih dari yang ada belajar sekarang.

ILMU PENGELOLAAN PERUSAHAAN DAN PERNIAGAAN

16. Kursus ini ada-lah:

- (i) untuk mereka² yang telah ketahui sedikit sa-banyak-nya selok-belok perniagaan dan juga untuk mereka² yang berpengalaman serba sedikit, dan
- (ii) untuk mereka² yang berkehendakkan pelajaran yang lebih mendalam lagi untuk menyandang tugas² yang lebih tinggi lagi dalam tempat kerjanya, di-kemudian hari, dan
- (iii) untuk pengurus² perniagaan yang sedang maju dan yang hendak belajar dengan lebih dalam supaya perniagaan-nya akan lebih maju lagi.

17. Kursus tersebut ada bermacam² tetapi yang mustahak di-pelajari ia-lah ilmu pentadbiran dan masa'alah perniagaan yang biasa di-alami. Pelajaran² tersebut hendaklah di-berikan dengan tidak payah datang ka-bangku sekolah, tetapi hendaklah di-ator chara² kursus-nya supaya peniaga² yang hendak belajar itu dapat belajar sambil berniaga.

18. Kursus² pelajaran yang RIDA sedang adakan di-tempat² latihan getah, dan kursus dalam ilmu pentadbiran pengangkutan dan kayu kayan juga hendaklah di-perbesar, luas dan di-perhebatkan lagi.

19. Kursus ini boleh jadi dapat di-nikmati oleh beberapa orang Bumiputra sahaja, tetapi walau bagaimana pun kursus ini amat-lah mustahak untuk mem-perkembangkan lagi chara² orang Bumiputra menjalankan perniagaan-nya.

20. Oleh yang demikian, maka supaya kursus ini dapat berjalan dengan rapi-nya, ini-lah di-shorkan supaya RIDA mengadakan perhubungan yang lebih rapat lagi dengan badan² Kerajaan seperti Pusat Daya Utama Negara, Lembaga Pusat Pelatihan, Pusat Perusahaan Technology, Pusat Teknik dan lain² lagi.

KURSUS TEKNIKAL

21. Kursus ini hendaklah menyediakan anak² Bumiputra supaya pada "technician" dan pandai menjaga mesin dan jentera, dalam perusahaan² membina bangunan², perchebakan, pengangkutan, kayu balak, kilang papan, membaiki kereta, radio dan televisyen. Dengan demikian maka ada-lah di-shorkan supaya pelajaran² hendaklah di-berikan kepada orang² Bumiputra yang akan membolehkan mereka mendapat kerja dalam tempoh lima enam bulan sahaja dalam kilang² yang sedang

dan akan di-bina dalam Negara Malaysia. Banyak perusahaan¹ baru telah men-
dapat sijil perintis dan banyak perusahaan¹ tersebut telah mengadakan dan meng-
untukkan beberapa tempat¹ untuk orang¹ Bumiputra. Maka di-sini RIDA
mesti-lah mengamati dan mereka akan kehendak perusahaan¹ yang baru itu dan
mengadakan perhubungan yang rapat dengan Kementerian Perdagangan dan
Perusahaan supaya orang¹ Bumiputra dapat di-beri latihan beberapa bulan
terlebih dahulu dengan cara perchuma sahaja. Maka dengan cara demikian
dapat-lah pekerja¹ Bumiputra yang telah di-latih sebagai "technician" dan
mekanik itu bekerja dalam kilang¹ dan perusahaan¹ yang baru, perintis atau yang
bukan perintis, sa-sahaja kilang¹ itu di-buka.

22. Maka sekira-nya peluang belajar itu di-berikan kepada Bumiputra di-jabatan¹
Kerajaan seperti Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan dan Jabatan¹ Pertanian,
Kehutanan dan sebagai-nya, RIDA hendak-lah membantu anak¹ Bumiputra yang
belajar di-situ dengan cara perchuma. Kadang¹ RIDA boleh juga mengatorkan
perhubungan yang rapat dengan pusat¹ perusahaan yang sedang berjalan untuk
memberi pelajaran teknik kepada anak¹ Bumiputra.

23. RIDA hendak-lah juga memperluas lagi rancangan¹ kursus-nya pada masa
sekarang, umpama-nya RIDA hendak-lah memperhebat dan memperelokkan lagi
kursus¹ pelajaran-nya yang sedang di-berikan kepada Bumiputra di-Syarikat
NETS, di-mana orang¹ Bumiputra boleh belajar cara¹ membaiki kereta, membuat
badan¹ kereta, tampong menampung besi, membaiki betri kereta dan membuat
tayar¹ chelop. Dalam hal ini RIDA boleh juga berusaha mendapatkan peluang
supaya orang¹ Bumiputra dapat belajar di-workshop¹ kereta seperti di-workshop
Wearne, Borneo Motors dan Orchard Motors. Dan begitu juga RIDA kena-lah
memperluaskan lagi rancangan¹ memberi latihan kepada orang¹ Bumiputra
belajar dalam 'ilmu memperbaiki radio dan televisyen. Ya'ani ka-seluruhannya
RIDA kena-lah bergiat dengan lebih chegas lagi dalam usaha mempelupori orang¹
Bumiputra menjadi "technician" dengan berhubung rapat dengan jabatan¹
Kerajaan dan kilang¹ serta perusahaan¹ perintis di-seluruh Negara Malaysia,
supaya dapat mereka mendapat latihan¹ yang sempurna dan yang ada mempunyai
nilai dan harga.

24. Dengan chadangan¹ kursus ini maka tentu sekali RIDA akan dapat memberi
peluang dengan banyak-nya kepada anak¹ Bumiputra yang chuma berkelulusan
L.C.E. Ini tidak mengapa kerana ini ada-lah tujuan yang utama ia-itu supaya anak¹
Bumiputra tidak teringgal kebuloran walau pun 'ilmu pengetahuan mereka tidak
sa-bagitu tinggi.

PELAJARAN TINGGI

TARIF

25. Pelajaran tinggi ini susah hendak di-ta'ariskan tetapi yang di-artikan di-sini
ia-lah pelajaran¹ tinggi yang boleh menjadikan tiap¹ Bumiputra yang pandai
kepada sa-orang Doktor, Peguam, Akauntan, Jurutera dan lain¹ pakar yang ber-
tauliah seperti yang tersebut dalam perenggan 7 (d).

KEDUDOKAN SEKARANG

26. Dalam Negara Malaysia ada universiti¹ dan maktab¹ untuk mendapat
pelajaran¹ yang tinggi, tetapi malang-nya anak¹ Bumiputra tidak begitu banyak
bilangannya yang belajar dalam 'ilmu tinggi jikalau di-bandingkan dengan orang¹
lain terutama di-dalam bidang Sains dalam mana boleh di-katakan tidak ada
langsung anak¹ Bumiputra mendapat tempat yang memuaskan.

27. Boleh jadi salah satu sebab yang maka anak¹ Bumiputra tidak begitu banyak
belajar dalam 'ilmu yang tinggi, terutama sekali di-bidang Sains, ia-lah oleh kerana
mereka itu tidak mendapat perhatian dan kemudahan¹ yang sempurna di-sekolah¹
menengah dan rendah yang bertaburan di-kampong¹ dan di-pekan¹ kecil di-
seluruh Negara. Walhasil untuk menjadi Doktor, Peguam, Jurutera, Akauntan,

Alitek dan lain² lagi, 'ilmu Sains dan 'ilmu Kiraz² amat-lah mustahak di-pelajar dengan cekap dan pandai-nya dari muda² lagi..

APA MATALAMAT KITA

28. Matalamat kita ia-lah untuk mencari jalan bagaimana boleh kita clokkan kedudukan sekarang. Satu²-nya sudah tentu ia-itu kira-nya kita hendak mem-perbanyakkan lagi orang² Bumiputra yang bertauliah itu maka kemudahan² pelajaran Sains dan 'ilmu Kiraz² hendak-lah di-perbanyakkan lagi di-kesemua sekolah terutama sekali di-Sekolah²-Kebangsaan, di-peringkat² rendah dan menengah.

29. Chuba lihat kepada angka² di-bawah ini yang menunjukkan berapa banyak orang² yang bertauliah Bumiputra yang di-kehendaki jikalau kita hendak maju sa-imbang dengan orang² lain yang bertamaddon:

	Ratio pakar Bumiputra dengan bilangan Ra'ayat Bumiputra		Bilangan pakar Bumiputra yang patut ada
Doktor	1 : 2,000	...	2,350
Peguam	1 : 5,000	...	940
Juruteraz	1 : 5,000	...	940
Jurutira	1 : 5,000	...	940
Pakar Pertanian	1 : 5,000	...	940
Alitek	1 : 10,000	...	470
Pegawai² Kanan	1 : 10,000	...	470

30. Maka di-sini kita nampak bahawasa-nya jikalau kita tidak mahu ketinggalan dalam pergolakkan kemajuan Negara, maka Negara kita mesti-lah mengeluarkan pakar² Bumiputra yang berkelulusan dengan banyak-nya dalam jangka waktu lima hingga sa-puluh tahun ka-hadapan.

CHARA² MELAKSANAKAN

31. Usaha² untuk mengadakan kemudahan² dalam bidang pelajaran tinggi dalam Negara Kita Malaysia itu tentu-lah akan memakan masa yang panjang dan tentu sekali kemajuan dalam pelajaran tinggi itu ada berkaitan dengan usaha² Kerajaan mengadakan kemajuan dalam bidang ekonomi, sosial dan kebudayaan ka-seluruhan-nya. Maka semakin banyak kemudahan² pelajaran tinggi itu di-adakan oleh Kerajaan dalam Negara Malaysia ka-seluruhan-nya, lebeh banyak lagi anak² Bumiputra yang akan dapat peluang belajar. Tetapi ini ada-lah jangka waktu yang panjang; sa-balek-nya untuk jangka waktu yang pendek maka ada-lah di-chadangkan supaya Kerajaan mengadakan kemudahan² yang lebeh banyak lagi khas untuk anak² Bumiputra, seperti berikut:

- (a) Di-dalam Dewan Letchan RIDA di-Petaling Jaya itu hendak-lah di-adakan satu bahagian khas untuk membolehkan anak² Bumiputra menyambungkan pelajaran-nya hingga HSC. Anak² Bumiputra yang belajar di-situ ia-lah mereka² yang ta' dapat peluang belajar dalam darjah HSC di-sekolah² lain termasuk juga anak² Bumiputra yang chuma mendapat Grade 3 tetapi masih ada kemahuan dan kebolehan untuk melanjutkan pelajaran-nya ka-HSC. Di-sini juga Dewan Letchan RIDA boleh memberi kursus² yang khas dan mendalam untuk memperluaskan lagi 'ilmu pengetahuan anak² Bumiputra dalam pelajaran 'ilmu Sains dan 'ilmu Kiraz². Mereka yang berkelulusan di-sini di-galakan pula melanjutkan pelajaran-nya di-mana² sahaja.
- (b) Sekolah² Kebangsaan dan kesemua sekolah² yang banyak menempatkan anak² Bumiputra belajar hendak-lah di-berikan kemudahan² yang sa-caraf dengan sekolah² menengah di-pekan² besar dengan mengutamakan kemudahan² bagi mempelajari 'ilmu Sains dan 'ilmu Kiraz².

Maklumat Tambahan

Taklimat Mengenai

**RANG UNDANG-UNDANG
AKTA INSTITUT TEKNOLOGI MARA
(PINDAAN) 2000**

Kandungan

1. Perkara 153, Perlembagaan Persekutuan
2. “Universiti Mega”
3. Pengiktirafan MS ISO 9002
4. Profil Lulusan UiTM (22 Februari 2000)
  - A. Lulusan Keseluruhan UiTM
    - Lulusan UiTM Mengikut Peringkat Pengajian
    - Lulusan UiTM Mengikut Fakulti
    - Lulusan UiTM Mengikut Peringkat Pengajian dan Fakulti
  - B. Pencapaian Lulusan UiTM
    - Persatuan Bekerja dan Melanjutkan Pelajaran Dalam Masa 6 Bulan Selepas Tamat Pengajian 1990-1999
    - Sektor Pekerjaan Permulaan Lulusan UiTM
    - Purata (Median) Gaji Permulaan Lulusan UiTM, 1997-1999
    - Pandangan Majikan Terhadap Lulusan UiTM Mengikut Prestasi, Keterampilan dan Potensi
    - Pandangan Majikan Terhadap Lulusan UiTM Mengikut Perbandingan Prestasi Dengan Iuluan IPT Lain

Perkara 153, Perlembagaan Persekutuan

Perkara 153 ialah mengenai kedudukan istimewa orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak.

Perkara 153 wujud untuk

- memudahkan menyusun semula masyarakat (social restructuring);
- menggalakkan masyarakat yang adil dan saksama; dan
- mengurangkan penyamaan bangsa dengan fungsi.

Tindakan afirmatif yang dibenarkan oleh Perkara 153 berdasarkan atas peruntukkan-peruntukkan yang serupa seperti terdapat dalam Perlembagaan India. Di Amerika Syarikat juga Mahkamah Tertingginya dalam suatu kes tahun 1977 *The Regents of the University of California v Allan Bakke* berpegang bahawa polisi "affirmative action" adalah sesuatu yang dibenarkan oleh Perlembagaannya.

Dengan izin Yang Berhormat, saya ingin memetik kata-kata seorang ahli falsafah undang-undang Amerika, Ronald Dworkin dalam bukunya *A Matter of Principle*, muka surat 294.

"Affirmative action programs use racially explicit criteria because their immediate goal is to increase the number of members of certain races in (the) professions. But their long term goal is to reduce the degree to which....society is overall a racially conscious society". Their ultimate goal is to lessen not to increase the importance of race in... social and professional life."

Saya percaya, ahli-ahli Dewan yang dihormati sependapat bahawa menambahkan bilangan orang Melayu dan Bumiputera di dalam berbagai profesion akan pada masa jangka panjang mengurangkan gejala bahaya penyamaan kaum dengan fungsi.

Undang-undang di dalam Perkara 153 menyatakan bahawa:

- Adalah menjadi tanggungjawab Yang di-Pertuan Agong memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak: Perkara 153(1).
- Yang di-pertuan Agong hendaklah menjalankan tugas-tugasnya mengikut apa-apa cara sebagaimana yang perlu untuk memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak: Perkara 153(2).
- Yang di-Pertuan Agong hendaklah menentukan perezapan bagi orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak suatu kadar yang difikirkan patut mengenai biasiswa, bantuan dan lain-lain keistimewaan pelajaran atau latihan dan kemudahan khas: Perkara 153(2).
- Yang di-Pertuan Agong boleh memberi apa-apa arahan sebagaimana yang dikehendaki kepada pihak berkuasa bagi menentukan perezapan sesuatu kadar daripada tempat-tempat itu bagi orang Melayu dan anak negeri Sabah dan Sarawak mengikut sebagaimana yang difikirkan munasabah oleh Baginda: Perkara 153(8A).

Universiti Mega

ITM mempunyai perancangan jangka pendek dan jangka panjang dalam membuat persiapan-persiapan untuk menjadi sebuah universiti mega.

Langkah jangka pendek ialah menyewa bangunan bagi menyediakan kemudahan pengajaran dan pembelajaran serta asrama.

Langkah jangka masa panjang ialah membina bangunan baru. Antara projek-projek penting dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketujuh ialah pembinaan Kompleks Kejuruteraan, bangunan Fakulti Sebaran Am, Fakulti Pengajian Maklumat dan Fakulti Pentadbiran dan Undang-Undang. Beberapa pembangunan kemudahan akademik dibina di kampus-kampus cawangan. Sebuah kampus baru dibina di Permatang Pauh, Pulau Pinang.

Kemudahan asrama untuk seramai 28,000 pelajar sedang dibina di seluruh kampus ITM. Kapasiti asrama yang dibina untuk kampus Shah Alam ialah 7,000 pelajar, 3,000 pelajar di kampus cawangan Perak dan kampus-kampus lain ialah untuk 2,000 pelajar kecuali kampus Pulau Pinang.

Daripada sudut tenaga kerja pula, buat masa ini ITM mempunyai kakitangan akademik yang mencukupi iaitu seramai 2,746 (tidak termasuk Pensyarah Kontrak, Sementara dan Jurulatih).

Daripada jumlah ini, 70.4% mempunyai kelulusan pada peringkat ijazah lanjutan, iaitu 189 memiliki Ph.D. dan 1,698 pensyarah berkelulusan Sarjana.

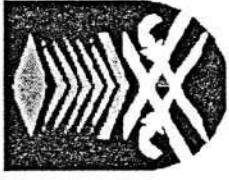
Manakala seramai 159 pensyarah sedang melanjutkan pengajian peringkat Ph.D. dan 225 lagi pada peringkat Sarjana.

Kakitangan pentadbiran jug adalah mencukupi iaitu keseluruhan sistem pentadbiran berada pada nisbah akademik dengan pentadbiran pada kadar 1:1:18.

Pengiktirafan MS ISO 9002

ITM telah mendapat pengiktirafan MS ISO 9002 dari SIRIM untuk pengurusan peperiksaan pada Disember 1994. ITM sedang dalam proses mendapatkan pengiktirafan ISO daripada MAMPU untuk beberapa proses lain seperti proses pembayaran di Pejabat Bendahari, proses pengambilan pelajar di Bahagian Pengambilan dan Rekod Pelajar, proses peminjaman dan pemulangan buku di Perpustakaan Tun Abdul Razak, proses penempatan pelajar di Pejabat Hal Ehwal pelajar, proses pengurusan ko-kurikulum Pejabat Hal Ehwal Pelajar, proses penyediaan soalan peperiksaan dan proses rekabentuk kurikulum.

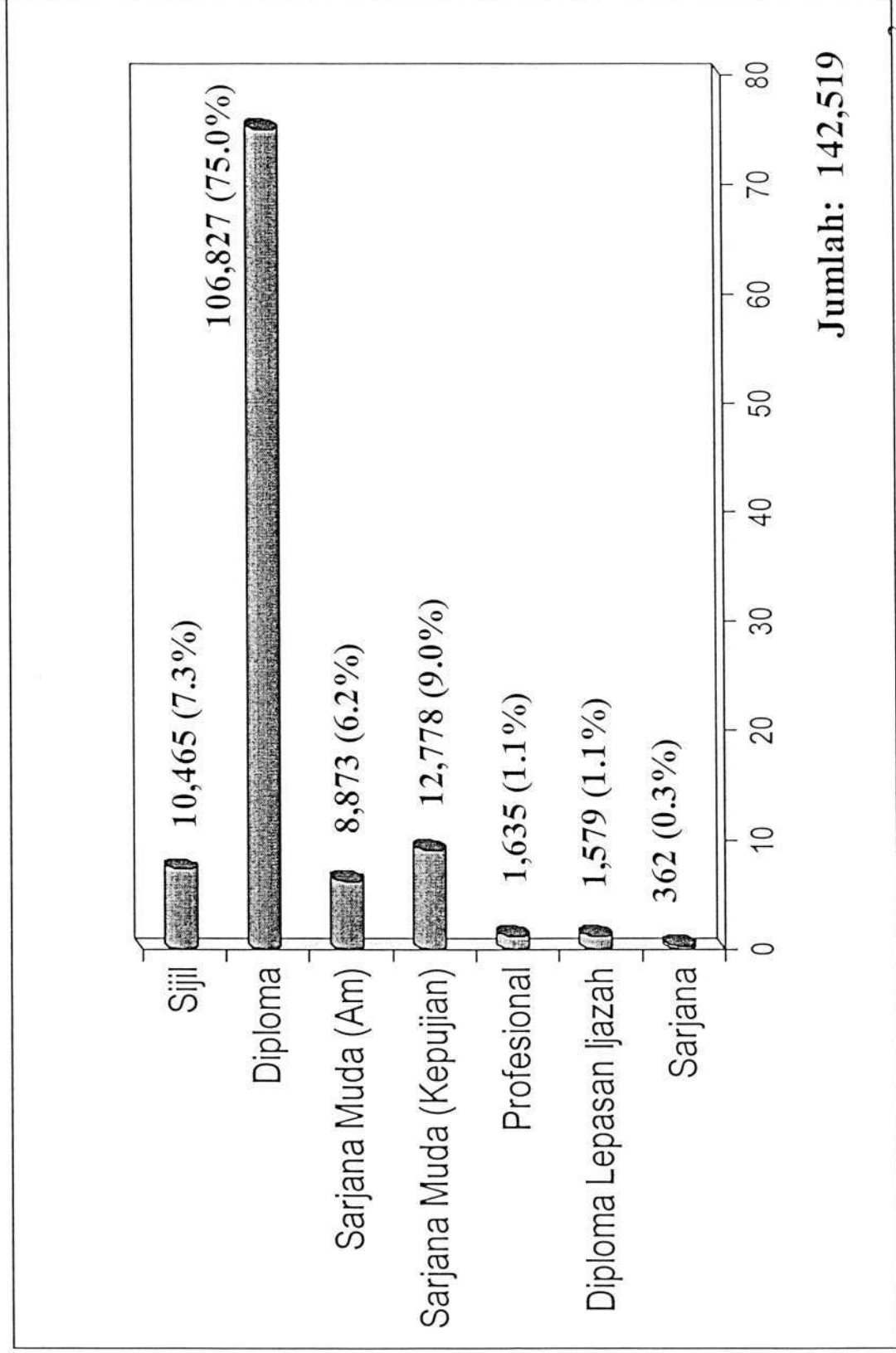
PROFIL LULUSAN UiTM

22 FEBRUARI 2000

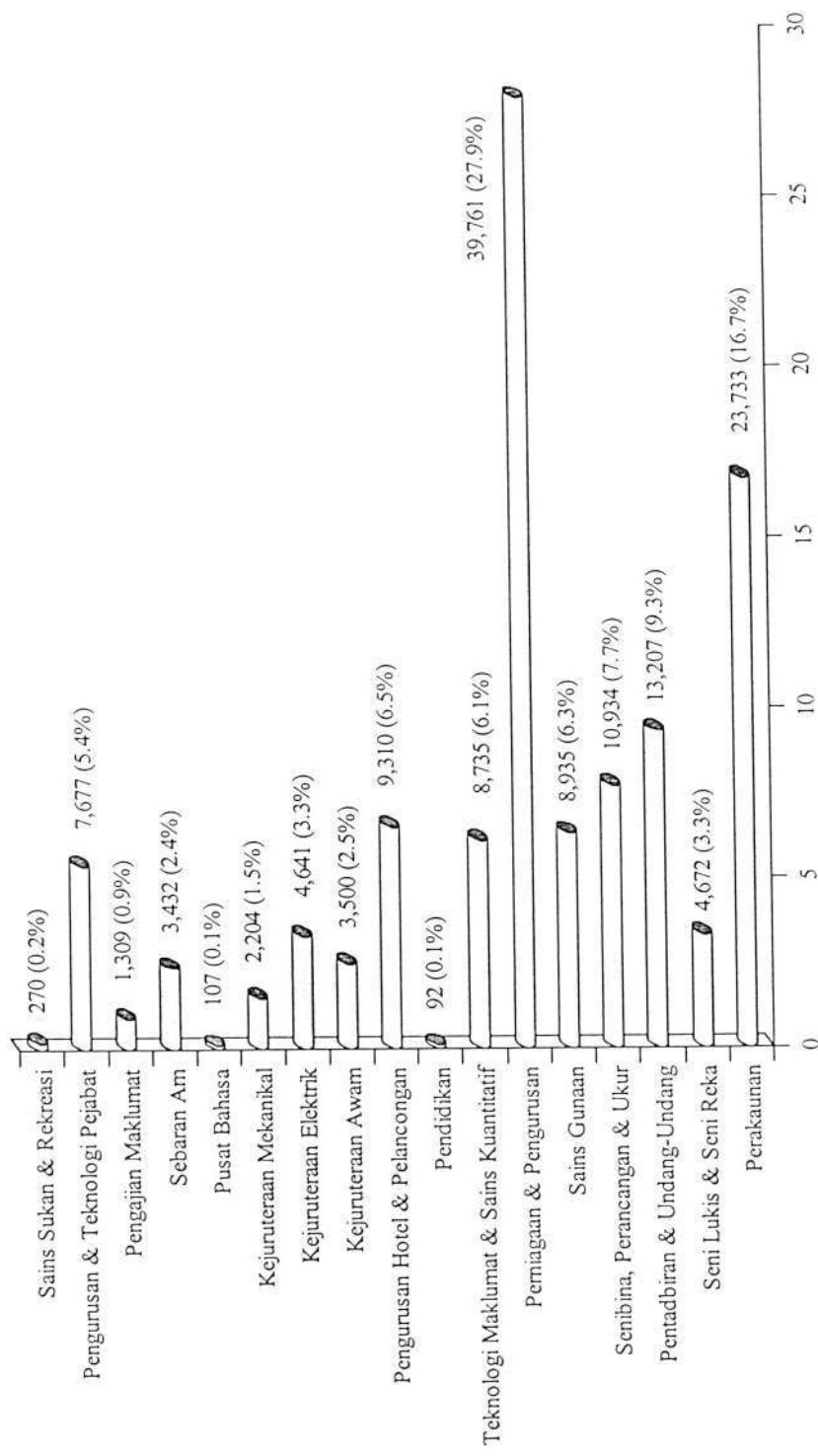
A : LULUSAN KESELURUHAN UiTM

(Sehingga Konvokesyen November 1999)

Rajah 1: Lulusan UiTM Mengikut Peringkat Pengajian

Rajah 2: Lulusan UiTM Mengikut Fakulti

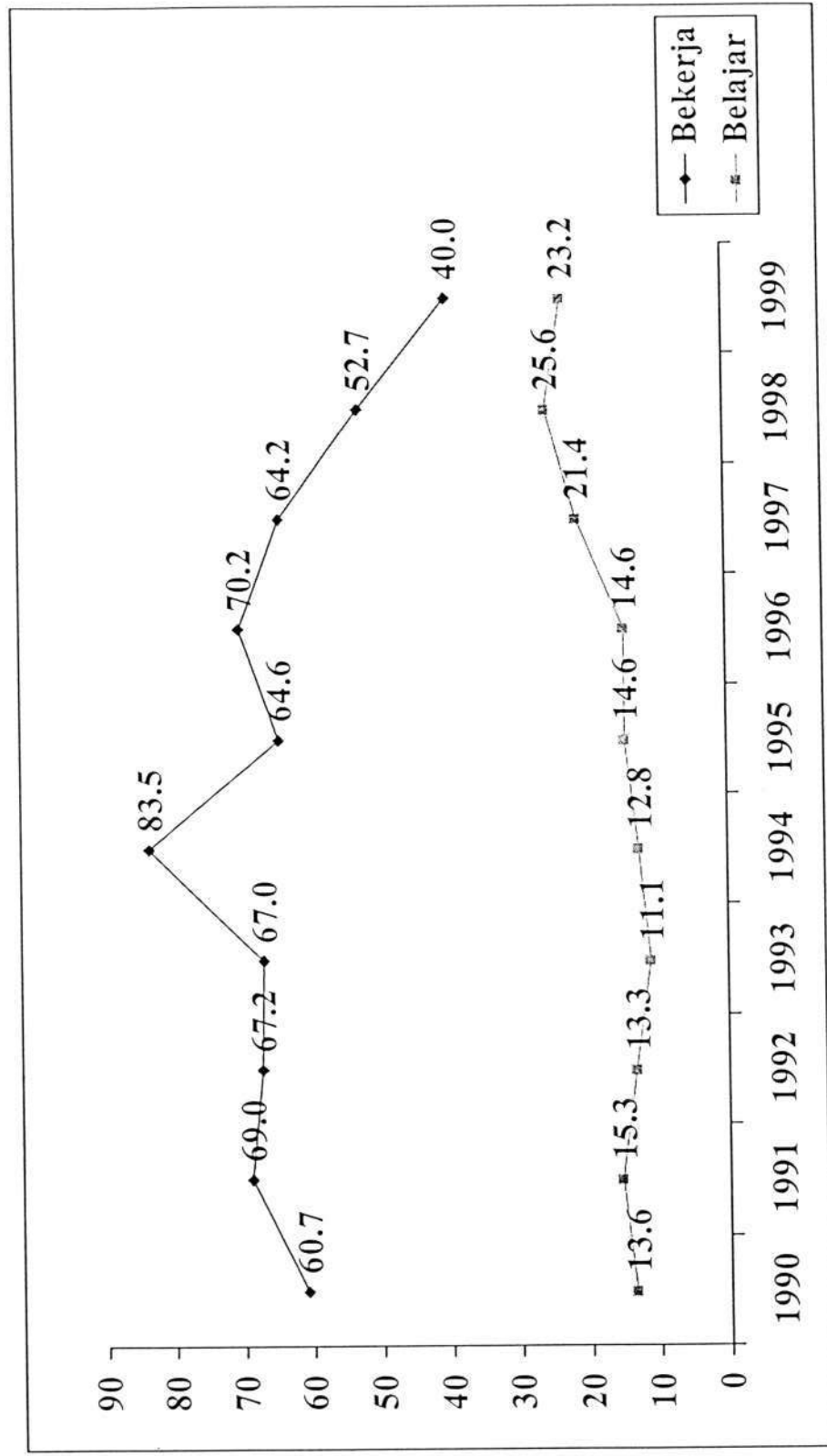
Jumlah: 142,519
4

Jadual 1: Lulusan UiTM Mengikut Peringkat Pengajian & Fakulti

	Sijil	Diploma	Sarjana Muda (Am)	Sarjana Muda (Kepujian)	Profesional	Diploma Lepas Ijazah	Sarjana	Jumlah
Perakaunan	1,254	18,773	0	3,465	216	0	25	23,733
Seni Lukis & Seni Reka	0	329	3,545	0	0	759	39	4,672
Pentadbiran & Undang-Undang	143	10,616	1,334	1,025	89	0	0	13,207
Senibina, Perancangan & Ukur	1,068	8,291	0	1,563	0	0	12	10,934
Sains Gunaan	0	8,768	0	167	0	0	0	8,935
Perniagaan & Pengurusan	745	33,507	645	3,346	1,326	0	192	39,761
Teknologi Maklumat & Sains Kuantitatif	1,584	6,188	0	503	4	456	0	8,735
Pendidikan	0	0	0	92	0	0	0	92
Pengurusan Hotel & Pelancongan	5,671	3,567	0	72	0	0	0	9,310
Kejuruteraan Awam	0	2,573	0	927	0	0	0	3,500
Kejuruteraan Elektrik	0	3,870	0	771	0	0	0	4,641
Kejuruteraan Mekanikal	0	1,717	0	487	0	0	0	2,204
Pusat Bahasa	0	0	0	0	0	107	0	107
Sebaran Am	0	0	3,349	71	0	0	12	3,432
Pengajian Maklumat	0	710	0	289	0	257	53	1,309
Pengurusan & Teknologi Pejabat	0	7,677	0	0	0	0	0	7,677
Sains Sukan & Rekreasi	0	241	0	0	0	0	29	270
Jumlah	10,465	106,827	8,873	12,778	1,635	1,579	362	142,519

B : PENCAPAIAN LULUSAN UiTM

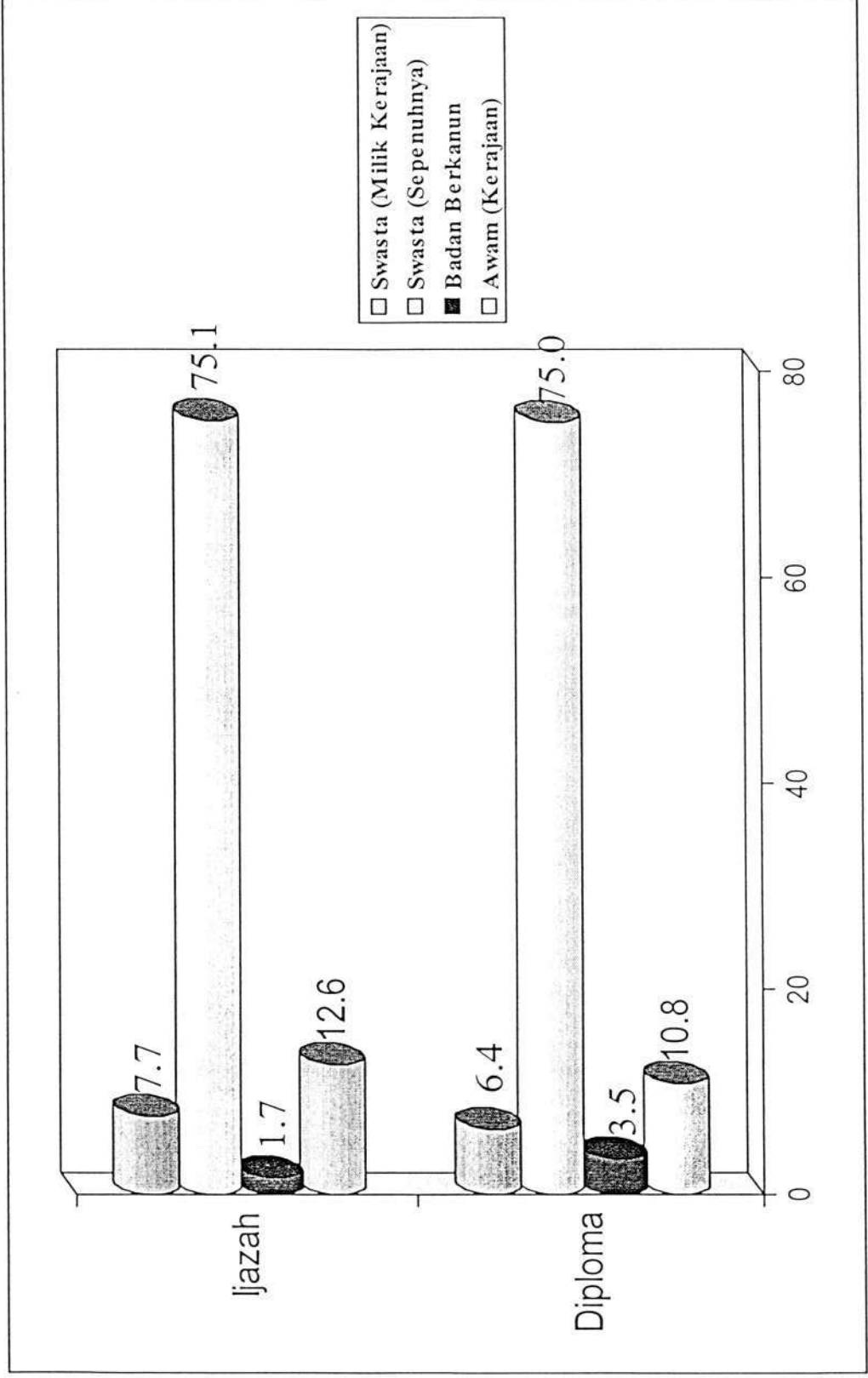
Rajah 3: Peratusan Bekerja dan Melanjutkan Pelajaran Dalam Masa 6 Bulan Selepas Tamat Pengajian, 1990 - 1999

Sumber : Kajian Tinjauan Penempatan Pertama Para Lulusan UiTM, Nov 1999⁷

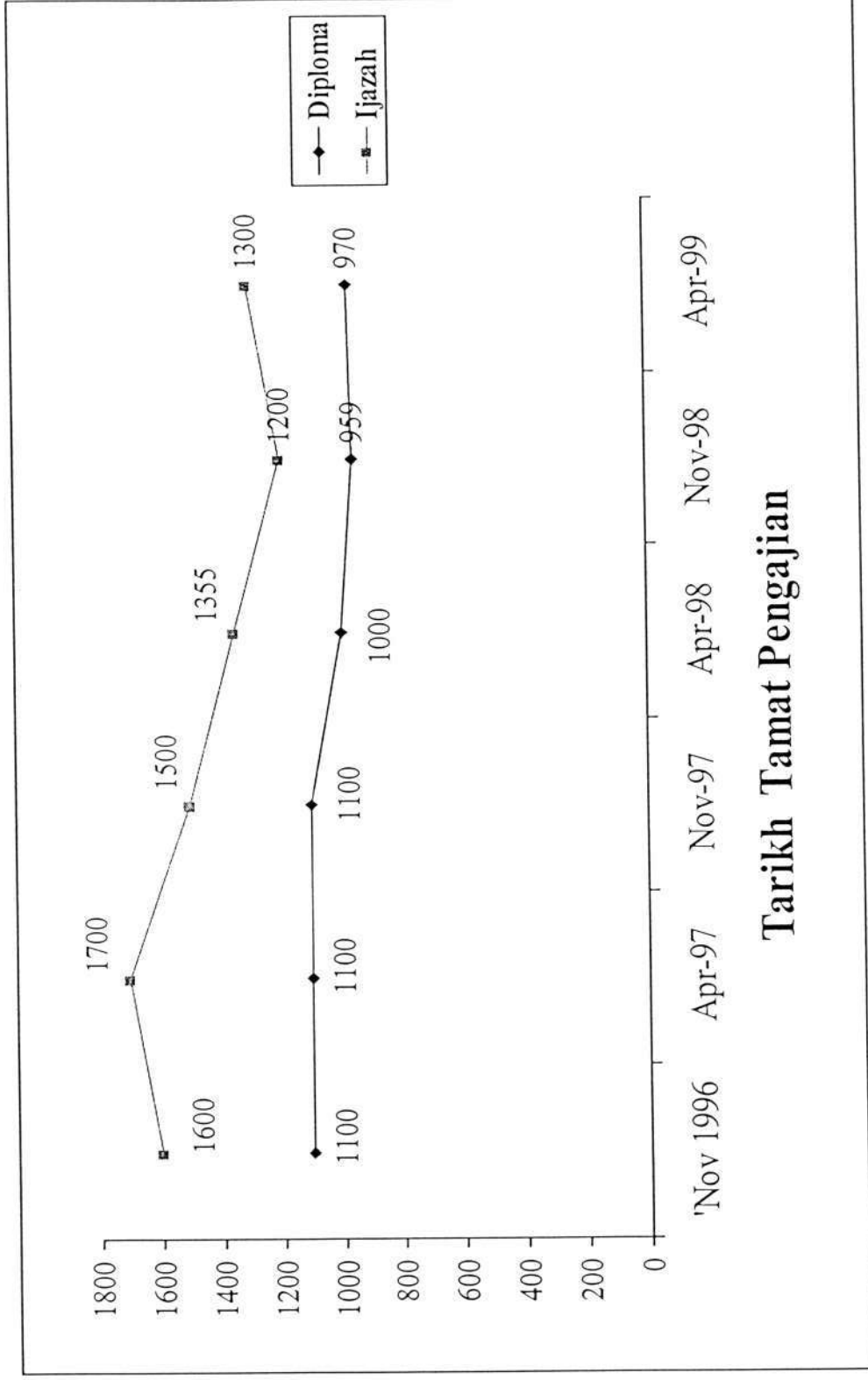

Rajah 4: Sektor Pekerjaan Permulaan Lulusan UiTM

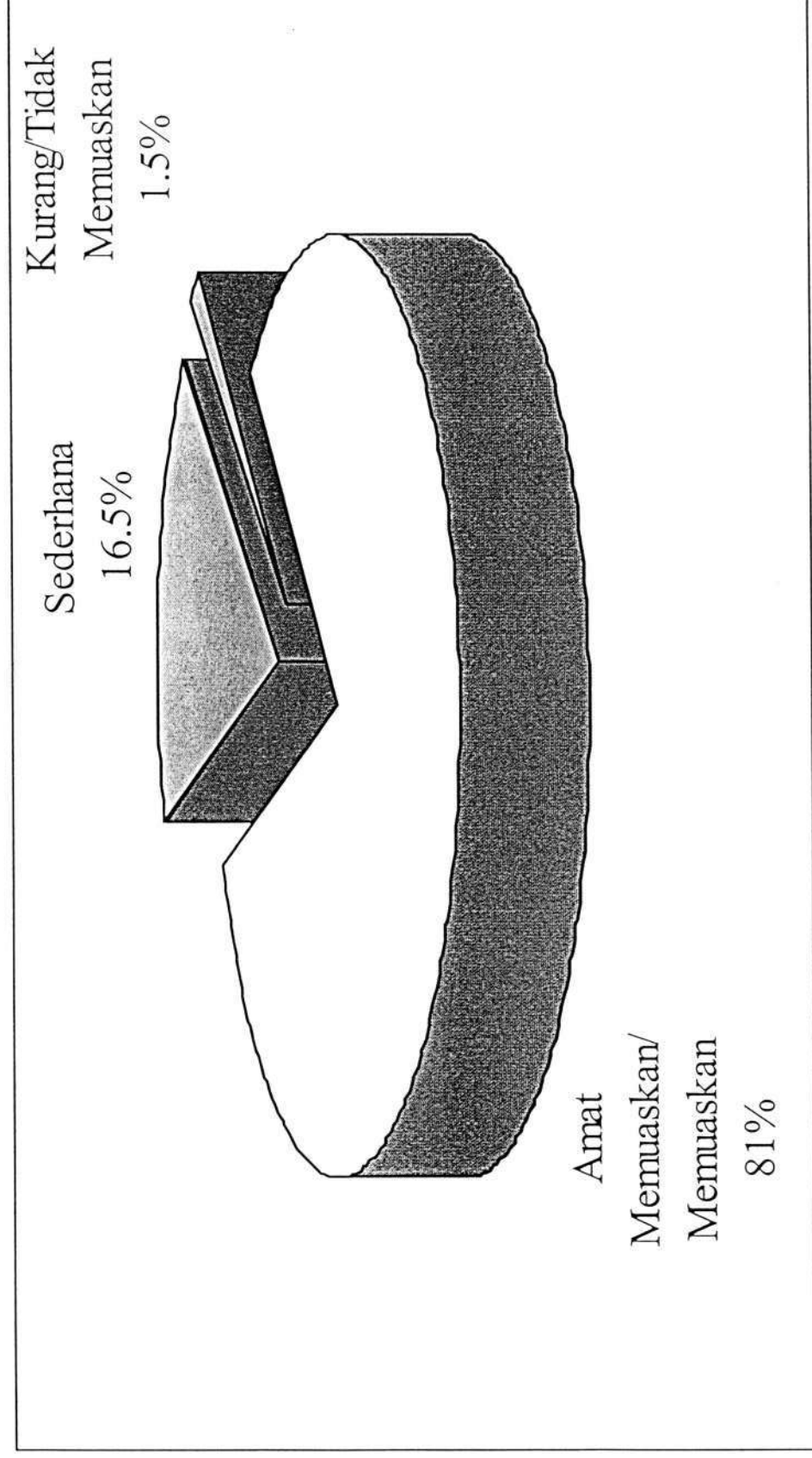
Sumber : Kajian Tinjauan Penempatan Pertama Para Lulusan UiTM, Nov 1999⁸

Rajah 5: Purata (Median) Gaji Permulaan Lulusan UiTM, 1997-1999

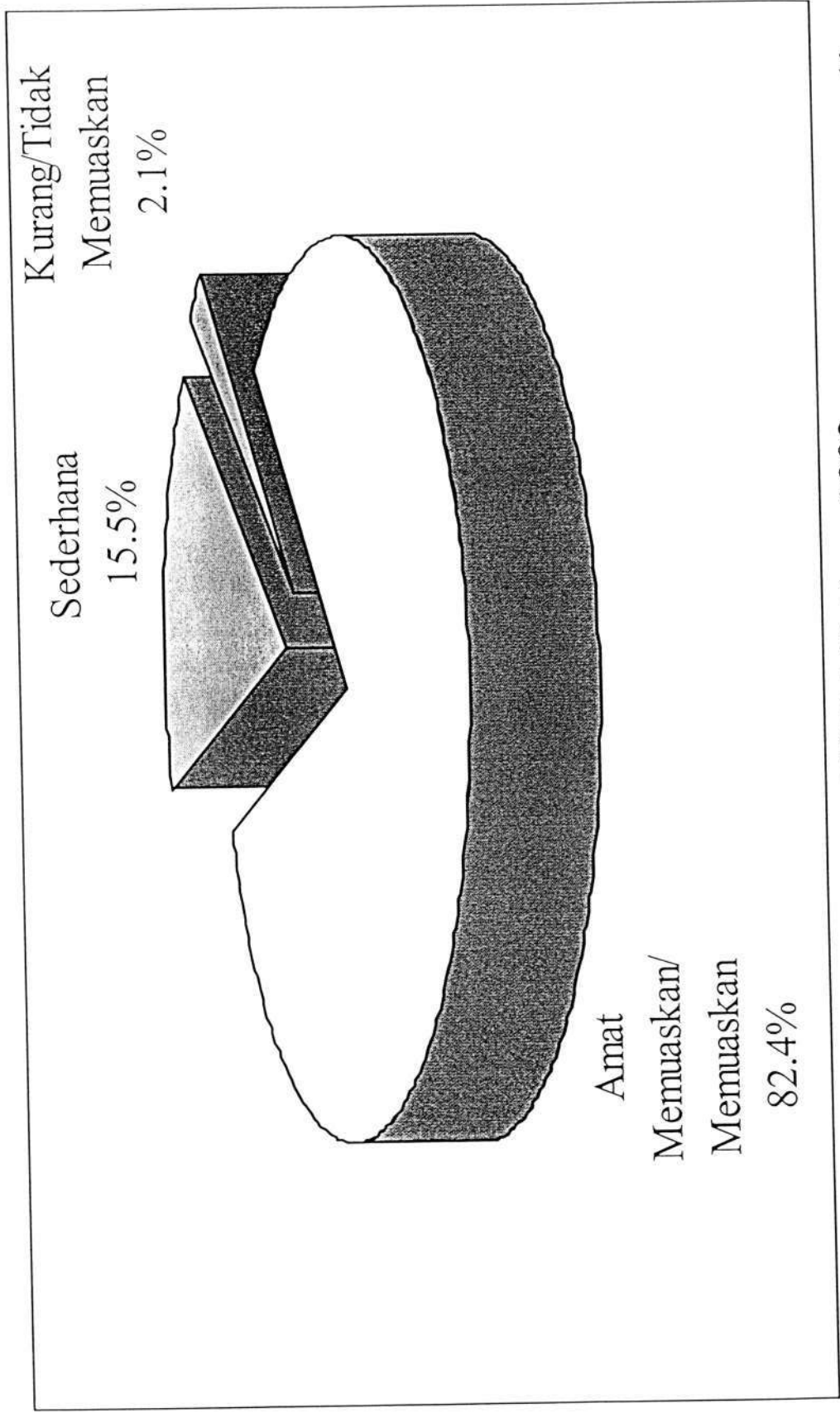
Sumber : Kajian Tinjauan Penempatan Pertama Para Lulusan UiTM, Nov 1999

Rajah 6: Pandangan Majikan Terhadap Lulusan UiTM Mengikut Prestasi, Keterampilan dan Potensi

Sumber : Kajian Susulan Lulusan UiTM Ketiga , 1992

Rajah 7: Pandangan Majikan Terhadap Lulusan UiTM Mengikut Perbandingan Prestasi Dengan Lulusan IPT Lain

Sumber : Kajian Susulan Lulusan UiTM Ketiga , 1992